

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ ΙΕ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΑΓ. ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

15 ΜΑΪΟΥ 1966

| ΑΡΙΘ. 10

ΣΧΕΣΕΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Α'.

Ἀσφαλῶς ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ἡ ἐπιστήμη εἶναι ἐντὸς τοῦ πολιτισμοῦ δύο κύκλοι διαφορετικοὶ μὲ διαφορετικὸν περιεχόμενον. Ὁ Χριστιανισμὸς, ὡς Θρησκεία, φέρει εἰς ἐπαφὴν τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὴν ἐκτὸς τόπου καὶ χρόνου ὑπερβατικὴν πραγματικότητα, ἡ ὁποία ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθήσεων καὶ τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας καὶ ἀντιληπτικῆς ἰκανότητος. Ἡ ἐπιστήμη ἐξ ἄλλου ἐρευνᾷ τὴν ἐντὸς τόπου καὶ χρόνου πραγματικότητα, ἡ ὁποία εἶναι προσιτὴ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν καὶ ἐρευνᾷ. Ὡστε ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ἡ ἐπιστήμη, ὡς δύο διαφορετικοὶ κύκλοι δὲν δύνανται νὰ ἔλθουν εἰς πραγματικὴν σύγκρουσιν μεταξὺ των.

Αἱ περιπτώσεις τῆς παρατηρουμένης κατὰ καιροὺς συγκρούσεως ὀφείλονται κυρίως εἰς τὸ ὅτι ἐκπρόσωποι τινες τῆς ἐπιστήμης συνήθως παραθεωροῦν τὰ ὅρια αὐτῆς καί, ἐξερχόμενοι τοῦ κύκλου τῆς δικαιοδοσίας των, ζητοῦν νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν ὑπερβατικὴν πραγματικότητα, ἡ ὁποία εὐρίσκεται ἐπέκεινα τῶν ὁρίων τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης. Σύγκρουσις ἀκόμη μεταξὺ Χριστιανισμοῦ καὶ ἐπιστήμης δύναται νὰ ἐπέλθῃ, ὅταν ἐκπρόσωποι τινες τῆς Ἐκκλησίας φοβῶνται παραλόγως, ὅτι ἡ ἐπιστημονικὴ ἐρευνα εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ κλονίσῃ τὴν χριστιανικὴν πίστιν. Ἄλλ' εἶναι φανερόν, ὅτι ὁ φόβος οὗτος μαρτυρεῖ ἔλλειψιν ἀληθοῦς πίστεως. Ἐὰν φοβῆται τις, ὅτι ἡ ἐπιστημονικὴ ἐρευνα εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ κλονίσῃ τὰς ἀληθείας τῆς πίστεως, αὐτὸ σημαίνει, ὅτι δὲν εἶναι ἀπολύτως πεπεισμένος, ὅτι αἱ ἀλήθειαι αὗται εἶναι ἀκλόνητοι. Ὁ περιδεὴς φόβος πρὸ τοῦ φωτὸς τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς φιλοσοφίας δεικνύει δυσπιστίαν εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς Ἐκκλησίας, διότι ἡ Ἐκκλησία μὴ δυναμένη νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ φῶς τῆς ἐπιστήμης δὲν εἶναι πλέον ζῶσα Ἐκκλησία, δυναμένη νὰ διεκδικῇ ἀφοσίωσιν πρὸς ἑαυτήν· θὰ ἡδύνατο ἴσως νὰ φυτοζωῇ ἐν ταῖς κατωτάταις βαθμίσι τοῦ ὄχλου..., ἀλλὰ δὲν θὰ ἡδύνατο πλέον νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν

τινα ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀνθρωπότητος· θὰ ὑπενθύμιζε τὸ μωρανθὲν ἄλας, περὶ τοῦ ὁποίου λέγει ὁ Κύριος»¹.

Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται, ὅτι ἡ χριστιανικὴ πίστις καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ γνῶσις ἔχουν κοινὴν ρίζαν, διότι ἡ ψυχὴ, ἡ ὁποία πιστεύει, καὶ ἡ ψυχὴ, ἡ ὁποία γνωρίζει, εἶναι μία καὶ ἡ αὐτή. Ἡ ἀληθὴς χριστιανικὴ πίστις εἶναι τι, ὅπερ συγκλονίζει τὸν ἄνθρωπον, δονεῖ πάσας τὰς ἐσωτάτας χορδὰς τῆς ψυχῆς του καὶ καταλαμβάνει τὸ κέντρον καὶ τὸ βάθος τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος. Ἐπομένως καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ τάσις τῆς ψυχῆς ἐπηρεάζεται ὑπὸ τῆς ἀληθοῦς χριστιανικῆς πίστεως.

Ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅτι δῆθεν ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ἡ ἐπιστήμη συγκρούονται, ὑπενθυμίζει τὴν ἐξῆς μεσαιωνικὴν διήγησιν: Δύο ἱππῶται κατέληξαν εἰς μονομαχίαν, διότι ὁ μὲν εἰς ἔλεγον, ὅτι τὸ χρῶμα μιᾶς ἀσπίδος ἦτο ἐρυθρόν, ὁ δὲ ἄλλος ἰσχυρίζετο, ὅτι τὸ χρῶμα τοῦτο ἦτο λευκόν. Τὸ σφάλμα ἀμφοτέρων συνίστατο εἰς τὸ ὅτι ἕκαστος ἔβλεπε τὴν ἀσπίδα μόνον ἀπὸ μιᾶς πλευρᾶς. Ἐὰν ἔστρεφον τὸ βλέμμα εἰς ἀμφοτέρας τὰς πλευράς της, θὰ ἔβλεπον, ὅτι ἡ ἀσπίς εἶχε δύο χρώματα. Ἡτο ἐρυθρὰ εἰς τὴν μίαν πλευρὰν καὶ λευκὴ εἰς τὴν ἄλλην². Ἡ διήγησις αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπιτυχῶς εἰς τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπασχολεῖ. Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ὅταν ἔχουν ὑπ' ὄψιν των, ὅτι ἄλλο εἶναι τὸ περιεχόμενον τῆς θρησκείας καὶ ἄλλο τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστήμης καὶ ὅτι ἡ ἀλήθεια ἔχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου δυὸ ὄψεις, τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν, δὲν θὰ ὁμιλοῦν περὶ συγκρούσεως θρησκείας καὶ ἐπιστήμης, ἀλλὰ θὰ συνεργάζονται ἀρμονικῶς. Οἱ μὲν θὰ χρησιμοποιοῦν τὰς κατακτήσεις τῆς Ἐπιστήμης, οἱ δὲ θὰ καταφεύγουν εἰς τὰ φῶτα τοῦ Χριστιανισμοῦ διὰ τὴν λύσιν τῶν μεγάλων μεταφυσικῶν καὶ ἠθικῶν προβλημάτων³. Τόσον εἰς τὰς θετικὰς, φυσικὰς καὶ βιολογικὰς, ὅσον καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐπιστήμας, ἡ πρόοδος τῆς συγχρόνου ἐρεύνης κατέδειξεν, ὅτι ἡ προσπάθεια νὰ φανῆ ἡ ἐπιστήμη ὡς διαψεύδουσα τὴν χριστιανικὴν πίστιν, οὐδὲν ἐπιστημονικὸν ἔρεισμα ἔχει. Οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναμηνύῃ τὴν ἐπιστήμην εἰς τὸ πεδῖον, ἐνθα

1. Δ. Σ. Μπαλάνου, *Εἶναι ἡ θεολογία ἐπιστήμη;* Ἀθῆναι 1906, σελ. 7. Γ. Οὐάτοϋ, *Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν*, 1931, σελ. 44-47.

2. Ἰωάννου Παναγιωτίδου, *Ἡ δίχρωμη ἀσπίδα*, Κωνσταντινούπολις 1954, σελ. 3-4.

3. Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Πίστεως⁴, ἔκδ. «Ζωῆς», Ἀθῆναι 1955, σελ. 149.

εύρισκονται τὰ μεγάλα μεταφυσικά ζητήματα, καὶ νὰ χρησιμοποιοῖ τὸ ὄνομα καὶ τὸ κύρος τῆς ἐπιστήμης, διὰ νὰ στηρίξῃ πολεμικὴν ἐναντίον τῆς χριστιανικῆς πίστεως ⁴.

Ἡ Παρισινὴ ἐφημερὶς «Le Figaro» ἔκαμεν ἓν εἶδος ψηφοφορίας μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, θέσασα εἰς αὐτοὺς τὸ ἐρώτημα: «Ἡ ἐπιστήμη ἀντιτάσσεται κατὰ τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος;». Αἱ ἀπαντήσεις ἐξεδόθησαν καὶ εἰς ἴδιον τεύχος ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα καὶ ἡ ἐπιστήμη» («Le sentiment religieux et la science»). Ἐκ τῶν ὑγδοήκοντα ὀκτῶ μελῶν τῆς Ἀκαδημίας μόνον δύο ἔδωκαν ἀπάντησιν, ἥτις παρουσίασεν αὐτοὺς ὡς ἀθέους. Δέκα πέντε οὐδόλως ἀπήντησαν ἕνεκα ἀπουσίας ἢ ἀσθενείας. Ἐβδομήκοντα δύο δὲ διεκήρυξαν σαφῶς, ὅτι πίστη καὶ ἐπιστήμη εἰς οὐδεμιὰν ἔρχονται ἀντίθεσιν, ἀλλ' ἀντιθέτως τὸ ὑγιὲς ἐπιστημονικὸν πνεῦμα εὐρίσκεται εἰς πλήρη ἀρμονίαν πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς πίστεως ⁵. Ὁμοίᾳ διακήρυξις τῶν μεγαλύτερων συγχρόνων ἐπιστημόνων τῆς Ἀμερικῆς βεβαίωσι, ὅτι ἡ χριστιανικὴ καὶ ἡ ἐπιστήμη οὐδόλως συγκρούονται, οὔτε εἶναι ἀσυμβίβαστα καὶ ἀνταγωνιζόμενα πεδία τῆς σκέψεως. Εἰς τὴν πραγματικότητά θεραπεύουν χωριστὰς ἀνθρωπίνας ἀνάγκας ⁶.

Τὸ ὅτι αἱ ἐπιστῆμαι δὲν δύνανται νὰ ἐκτοπίσουν τὸν Χριστιανισμόν ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι μόνον οὗτος ἱκανοποιεῖ τὰς βαθυτέρας ἀνάγκας τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ἡ ἐπιστήμη οὐδόλως δύναται νὰ χαρίσῃ τὴν λύτρωσιν, τὴν ἐσωτερικὸν γαλήνην. «Εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ βιβλία θὰ εὕρωμεν θεωρίας φυσικῆς, πειράματα, τύπους μαθηματικούς, τὰ τελευταῖα πορίσματα τῆς ἐπιστήμης, οὔτε μίαν λέξιν ὅμως περὶ ἀγάπης, δικαιοσύνης, εἰρήνης, λυτρώσεως ἐκ τῶν παθῶν τῆς ἁμαρτίας, τὰ ὅποια τυραννοῦν τὸν ἄνθρωπον. Ἀνοίξατε κατόπιν τὴν Ἀγίαν Γραφήν. Δὲν ὑπάρχει ζήτημα ἠθικόν, μεταφυσικόν, ζήτημα σχέσεων ἀτόμων, οἰκογενειῶν, καὶ λαῶν, εἰς τὸ ὅποιον νὰ μὴ εὐρίσκωμεν τὴν πλέον ἱκανοποιητικὴν ἀπάντησιν» ⁷.

(Συνεχίζεται)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

4. Π. Μελίτη, Γιὰ ν' ἀνοίξῃ ὁ δρόμος, Ἀθήναι 1957, σελ. 86.—«Διακήρυξις τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Ἐπιστημόνων», Ἀθήναι, Χριστούγεννα 1946, σελ. 202-203.

5. «Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Πίστεως», σελ. 148.

6. «Ἡ ἐπιστήμη ὁμιλεῖ», ἐκδ. «Ζωῆς», Ἀθήναι 1949, σελ. 309-310

7. «Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Πίστεως», σελ. 151.

Ἐκλεκτές σελίδες ἀπὸ τὸν ἱερό Χρυσόστομο.

Ἡ ΦΡΟΝΙΜΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΕΡΔΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ ΤΗΣ, ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΤΕΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΙ ΟΧΙ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΛΙΔΙΑ

(Ἀπὸ τὴν ὁμιλία εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο ΖΑ')

Θάπρεπεν οἱ γυναῖκες νᾶναι στοχαστικώτερες ἀπὸ τοὺς ἄνδρες καὶ περισσότερο ἀφοσιωμένες στὸ νοικοκυριό τους.

Γιατὶ ὁ μὲν ἄνδρας, μὲ τὸ νὰ γυρνᾷ ὀλημερῆς μέσα στὶς ἀγορὲς καὶ στὰ δικαστήρια πνίγεται σὰν ἀπὸ κάποια κύματα ἀπὸ τοὺς ἐξωτερικοὺς περισπασμοὺς.

Ἡ γυναῖκα ὅμως πού κάθεται μέσα στὸ σπίτι τῆς σὰν μέσα σὲ κάποιο φροντιστήριο φιλοσοφίας καὶ μπορεῖ νὰ συγκεντρώ- νεται στὸν ἑαυτὸ τῆς, ἔχει ὅλο τὸν καιρὸ ν' ἀφοσιώνεται στὴν προσευχὴ καὶ στὴ μελέτη καὶ σ' ἄλλες σοβαρὲς ἀπασχολήσεις. Κι' ὅπως αὐτοὶ πού κατοικοῦνε στὶς ἐρημιὲς δὲν ἔχουνε κανένα πού νὰ τοὺς ἐνοχλῆ, ἔτσι κι' αὐτὴ, μὲ τὸ νὰ μένη πάντα στὸ σπίτι τῆς, μπορεῖ ν' ἀπολαβαίνη ἀδιατάρακτη γαλήνη. Κι' ἂν παρουσιασθῆ καμμιά φορὰ ἀνάγκη καὶ νὰ βγῆ οὔτε καὶ τότε ἀκόμη δὲν εἶναι ζήτημα κόπου καὶ περισπασμοῦ. Γιατὶ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ βγαίνουν καὶ οἱ γυναῖκες ἢ γιὰ νᾶλθουν ἕως ἐδῶ στὴν Ἐκκλησία ἢ ἂν χρειασθοῦνε νὰ περιποιηθοῦνε τὸ σῶμά τους στὸ λουτρό.

Τὸν ἄλλον ὅμως τὸν περισσότερο καιρὸ κάθεται μέσα στὸ σπίτι τῆς, καὶ μπορεῖ καὶ τὸ πνεῦμά τῆς νὰ καλλιεργῆ· κι' ὅταν γυρίζη ὁ ἄνδρας τῆς ἀπὸ τὶς δουλειές του κουρασμένος καὶ συγχισμένος νὰ τὸν ὑποδέχεται καὶ νὰ τὸν γαληνεύη, καὶ νὰ τὸν τακτοποιῆ, καὶ νὰ τοῦ περικόβη κάθε ἀχρείαστο κι' ἄγριο λογισμό· κι' ἔτσι νὰ τὸν ξεπροβοδίζη πάλι στὴ δουλειά του ἀφοῦ πρῶτα ξεφορτώθηκε κάθε κακὸ πού τῷφερε μαζί του ἀπὸ τὴν ἀγορά, κι' ἐπῆρε κοντά του καθετὶ καλὸ πού τῷμαθε στὸ σπίτι του.

Γιατὶ τίποτα, ναί, τίποτα δὲν ὑπάρχει πού νᾶναι δυνατώ- τερο ἀπὸ τὴν εὐλαβικὴ καὶ τὴν φρόνιμη γυναῖκα, στὸ νὰ βάζη σὲ ρυθμὸ καὶ σὲ τάξη τὸν ἄνδρα, καὶ στὸ νὰ τοῦ πλάθῃ τὴν ψυχὴ του, σύμφωνα μὲ τὴν θέλησή τῆς. Γιατὶ οὔτε φίλους, οὔτε δασκάλους, οὔτε καὶ τοὺς ἄρχοντες τῆς πολιτείας μπορεῖ νὰ τοὺς ἀνεχθῆ, μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, πού ἀνέχεται τὴν συντρόφισσα τῆς ζωῆς του, ὅταν τὸν συμβουλεύη καὶ τὸν νουθετεῖ. Ἐπειδὴ ἦ

συμβουλή της έχει κάποια ιδιαίτερη γλύκα, γιατί είναι πολυαγαπημένη αυτή που τον συμβουλεύει. Και θα μπορούσα να σ' αναφέρω πολλούς κι' ανυπότακτους άνδρες, που έμαλαχθήκανε μ' αυτόν τον τρόπο. Γιατί αυτή, με το ν' είναι όμοτράπεζή του, και με το να μοιράζεται μαζί του κι' όσα λέγονται κι' όσα δέν λέγονται, και τις οίκουρίες και τους περιπάτους, και με το ν' αχρημαζέται μαζί του κι' άλλα πολύ περισσότερα και με το ν' είναι σφικτοδεμένη κι' ένωμένη σ' όλα μαζί του, όπως ταιριάζει ν' είναι το σώμα με το κεφάλι, αν τύχη ν' είναι φρόνιμη και γλυκομίλητη, θα τους υπερτερήσει και θα τους νικήσει όλους στην φροντίδα και στην περιποίηση για τον σύντροφό της, και θα φέρνει στα νερά της τον άνδρα της, όχι με λόγια μονάχα, αλλά και με τ' έργα της.

Πώς όμως θα τον συμμορφώσω, με τ' έργα; Όταν σε είδα να μην είσαι κακή, και φιλόκοσμη, και ν' αγαπάς την πολυτέλεια, ούτε και να του ζητάς απαιτητικά να κερδίσει περισσότερα για να κάνει έσοδα έξοδα περιττά, αλλά ν' ασαι ευχαριστημένη μ' αυτά που έχεις, τότε και θα σε ανέχεται όταν τον συμβουλεύεις. Όταν όμως είσαι φρόνιμη με τ' λόγια μονάχα, στην πραγματικότητα όμως κάνεις τ' αντίθετα, τότε θα σε καταδικάσει μέσα στη συνείδησή του σαν φλύαρη και σαν πολυλογού. Όταν όμως μαζί με τ' λόγια του δίνεις και τή διδασκαλία από τ' έργα σου τότε και τή γνώμη σου θ' ακούει και θα σε πιστεύει περισσότερο. Όπως π.χ. όταν δέν του ζητάς χρυσαικά και μαργαριτάρια, ούτε κι' ακριβοπληρωμένα φορέματα: αλλά αντίς γι' αυτά, καλούς τρόπους και φρόνηση κι' αγάπη: που κι' έσοδα τα πραγματοποιείς, κι' από εκείνον τα γυρεύεις. Γιατί, αν πρέπει να κάνει κάτι για ν' αρέσει στον άνδρα σου, πρέπει την ψυχή σου, κι' όχι το σώμα σου να στολίζεις και να το διαφθείρης.

Γιατί με τ' χρυσαικά που στολίζεσαι, ποτέ δέν θα του γίνεις τόσο λαχταριστή και τόσον αξιαγάπητη, όσο με την φρονιμάδα σου, με την αγάπη που του φανερώνεις, και με το ν' ασαι έτοιμη και να θυσιάσθης για τον σύντροφό σου. Αυτά σκλαβώνουν περισσότερο τους άνδρες. Γιατί τ' α μ' εν στολίδια εκείνα του γίνονται εμπόδιο: και του φέρνουν στενοχώρησι για να βρίσκη χρήματα, και τον βάζουν σ' έξοδα και σε φροντίδες πολλές: αυτά όμως που είπα κάνουν τον άνδρα ν' αποσιώνεται στην γυναίκα του. Γιατί ή αγάπη και ή καλόγνωμη διάθεση και ό πόθος, ούτε σ' έγνωιες βάζουν, ούτε κι' έξοδα δημιουργούν, αλλά όλως διόλου τ' αντίθετο. Κι' εκείνα μ' εν τ' στολίδια τ' χορταίνεις εύκολα, με την συνήθεια. Της ψυχής

ὅμως οἱ χάρες ἀνθίζουν πάντα κι' ἀνάβουν, ὅλο καὶ μεγαλύ-
τερη φλόγα.

Ἄν θέλῃς λοιπὸν ν' ἀρέσῃς στὸν ἄνδρα σου, στολίξε τὴν
ψυχὴ σου μὲ φρονιμάδα, μ' εὐλάβεια, καὶ μὲ τὴν ἀφοσίωση
στοὺς δικούς σου. Αὐτά, καὶ περισσότερο αἰχμαλωτίζουν, μὰ
καὶ ποτὲ δὲν σταματοῦν. Οὔτε τὰ γερατεῖά του ἀφανίζουν τὸν
στολισμὸν αὐτόν, οὔτε καὶ ἡ ἀρρώστεια τὸν καταστρέφει.
Γιατὶ τὰ στολίδια μὲν τοῦ κορμιοῦ τὰ διαλύνει ὁ πολὺς καιρὸς
ποὺ περνᾷ καὶ τ' ἀφανίζουνε οἱ ἀρρώστειες κι' ἄλλα περισσό-
τερα κακά. Τῆς ψυχῆς ὅμως ἡ ὁμορφιὰ εἶναι πολὺ ἀνώτερη
ἀπ' αὐτά. Κι' κείνα μὲν καὶ τὸν φθόνον προκαλοῦνε καὶ τὴν
ζηλοτυπία ξανάβουν. Αὐτὴ ὅμως εἶναι ἀπαλλαγμένη κι' ἀπὸ
τὴν ἀρρώστεια κι' ἀπὸ κάθε λογιῆς ματαιοδοξία.

Ἔτσι, καὶ ἡ διακυβέρνηση τοῦ σπιτικοῦ σου θὰ σοῦ γίνῃ
εὐκολώτερη, καὶ τὰ εἰσοδήματά σου θὰ σοῦ ἐπαρκοῦνε πλού-
σια, ὅταν δὲν ξοδεύῃς τὰ χρήματά σου γιὰ νὰ στολίξῃς τὸ
σῶμα σου καὶ νὰ δέσῃς, μὲ βραχιόλια, τὰ χέρια σου, ἀλλὰ τὰ
διαθέτεις ἐκεῖ ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ τρέφῃς π.χ. καλύτερα
τὸ προσωπικὸ τοῦ σπιτιοῦ σου, καὶ γιὰ νὰ φροντίξῃς περισ-
σότερο γιὰ τὴν ἀνατροφήν τῶν παιδιῶν σου καὶ σ' ἄλλες
τέτοιες ἀπαραίτητες ἀνάγκες. Ἄν ὅμως δὲν συμβαίῃ αὐτό,
καὶ τὸ βλέπεις μὲ τὰ μάτια σου, καὶ νοιώθεις στενοχώρια στὴν
καρδιά σου, πές μου τί κερδίζεις ; ποιά εἶναι ἡ ὠφέλειά σου ;
Ἡ λύπη ποὺ κυριεύει ἐκείνη δὲν σ' ἀφήνει νὰ θαυμάσῃς τί-
ποτα. Γιατὶ τὸ ξέρετε, ναί, τὸ ξέρετε καλὰ, πῶς κι' ἂν ἰδῆ
κανεὶς τὴν ὁμορφότερη τοῦ κόσμου γυναῖκα, δὲν μπορεῖ νὰ
νοιώσῃ χαρά, ὅταν ἡ ψυχὴ του εἶναι λυπημένη. Γιατὶ γιὰ νὰ
αἰσθανθῆς εὐχαρίστηση, πρέπει νᾶσαι ἀπὸ προτῆτερα χα-
ρούμενος κι' εὐχαριστημένος.

Ἄν ὅμως ὅλο τὸ χρυσάφι τοῦ κόσμου ἔχει σωριασθῆ ἐπάνω
στὸ σῶμα τῆς γυναίκας, καὶ βασιλεύει ἡ στενοχώρηα στὸ
σπιτικὸ σου, καμμιάν εὐχαρίστηση δὲν αἰσθάνεται ὁ ἄνδρας.
Καὶ τὸ συμπέρασμα εἶναι, πῶς ἂν θέλωμε ν' ἀρέσωμε στοὺς
ἄνδρες, πρέπει πρῶτα νὰ τοὺς κάνωμε νᾶναι εὐχαριστημένοι.
Καὶ θὰ τὸ ἐπιτύχωμε αὐτό, ἂν πετάξωμε ἀπὸ πάνω μας τὰ
στολίδια καὶ τοὺς καλλωπισμούς. Γιατὶ ὅλα αὐτά, τὴν ὥρα
ποὺ παντρευόμαστε, φαίνονται πῶς μᾶς προκαλοῦνε κάποιαν
εὐχαρίστηση· κατόπιν ὅμως καὶ μὲ τὸν καιρὸ, χάνουν τὴν
ἀξία τους. Γιατὶ ἂν δὲν μπορῆ κανεὶς νὰ θαυμάζῃ πάντα στὸν
ἴδιον βαθμὸ τὸν οὐρανὸ, ποὺ εἶναι τόσο ὠραῖος, καὶ τὸν ἥλιο
ποὺ εἶναι τόσο λαμπρὸς, καὶ δὲν μπορεῖς νὰ βρῆς τίποτα στὸν
κόσμον ποὺ νὰ τοῦ μοιάζῃ στὴν λαμπρότητα, πῶς μπορούμε

νὰ θαυμάζωμε πάντα μας εἶναι σῶμα καταστόλιστο ; Καὶ σᾶς τὰ λέω αὐτά, γιατί θέλω νὰ στολίζεστε μὲ τὸν ἀληθινὸ στολισμό, πού μᾶς ἐπρόσταξεν ὁ θεῖος Παῦλος. Ὁχι δηλαδὴ μὲ χρυσάφια, καὶ μὲ μαργαριτάρια, καὶ μὲ φορέματα πανάκριβα ἀλλὰ μ' αὐτὰ πού πρέπεινε στὶς γυναῖκες, πού φανερώνουν τὴ θεοσέβειά τους, μὲ καλὲς πράξεις (1).

Μήπως ὅμως θέλεις ν' ἀρέσης στοὺς ἀπέξω καὶ νὰ παινεύσαι ἀπ' αὐτούς ; Αὐτὸ πού πρέπει νὰ τονίσω κυρίως εἶναι, πῶς ἕνας τέτοιος πόθος δὲν εἶναι πρεπούμενος σὲ μιὰ φρόνιμη γυναῖκα. Ἄν ὅμως τὸ θέλεις, κι' αὐτούς ἀκόμη μπορεῖς νὰ τοὺς ἀποκτήσης εὐνοϊκὰ διατεθειμένους μαζί σου κι' ἐπαινέτες τῆς φρονιμάδας σου. Γιατί κανένας φρόνιμος καὶ λογικὸς ἄνθρωπος δὲν θὰ παινέσῃ ἐκείνη. Καὶ μπορεῖ μάλιστα νὰ τὸ βεβαιώσῃ κανεὶς, πῶς ὄχι μονάχα δὲν θὰ τὴς ἐπαινέσουν, ἀλλὰ κι' ὅτι θὰ τὴς κατηγορήσουν, γιατί τοὺς ἀνοίγει τὰ μάτια τους ἢ ἀσωτία πού βλέπουν στὴν γυναῖκα. Αὐτὴν ὅμως, κι' αὐτοὶ κι' ἐκεῖνοι κι' ὅλοι ἀνεξαίρετα θὰ τὴν ἐπαινέσουν· γιατί ὄχι μονάχα δὲν τοὺς κάνει κανένα κακό, ἀλλὰ καὶ τοὺς δασκαλεύει, μὲ τὴν σωφροσύνη της. Κι' ἔτσι κι' ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους θὰ πολυπαινιέται, κι' ἀπὸ τὸν Θεὸ θ' ἀπολαύσῃ μεγάλο μισθό. Αὐτὸν λοιπὸν τὸν στολισμὸν ἄς ζηλέψωμε, γιὰ νὰ ζήσωμε καὶ στὴ ζωὴ μας αὐτὴν ἀνετα, καὶ γιὰ ν' ἀπολαύσωμε τὰ μελλούμενα ἀγαθὰ.

(1) «Ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίᾳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν ἢ χρυσῶ ἢ μαργαρίταις, ἢ ἱματισμῶ πολυτελεῖ, ἀλλ' ὃ πρέπει γυναίξιν ἐπαγγελόμεναι θεοσέβειαν, δι' ἔργων ἀγαθῶν» (Α' Τιμ. β' 9—10).

ΑΝΘΙΜΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ

Ὁ «Ἐφημέριος» εἶναι πρόθυμος νὰ δίδῃ ἀπαντήσεις εἰς ἐρωτήσεις ἐπὶ ἀποριῶν, ἀναφερομένων εἰς ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν σχέσιν πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Ἐφημερίου (ποιμαντικόν, λειτουργικόν κλπ.). Ἐπομένως οἱ εὐλαβέστατοι ἐφημέριοι δύνανται ν' ἀπευθύνουν ἐρωτήματα ἐπὶ τοιούτων ἀποριῶν. Αἱ ἀπαντήσεις θὰ δίδωνται εἰς τὴν σελίδα τῆς ἀλληλογραφίας.

ΟΙ ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΠΟΡΤΕΣ!...

Τὸ ραδιόφωνο εἶναι ὅπωςδῆποτε «μιά νέα δυνατότητα δράσεως στὴ σύγχρονη ἐποχὴ, ποὺ ἔχει δωρήσει ὁ Θεὸς στὸ σημερινὸ ἄνθρωπο».

Ὡστόσο, ἡ Ἐκκλησία καὶ ἰδιαίτερα ἡ Ὁρθόδοξη, δὲν χρησιμοποιεῖ τὸν παράγοντα αὐτὸ μὲ ἐπάρκεια. Ἔχουμε ξεχάσει τὴν ἀποστολὴ μας, σὰν οἰκουμενικὴ θρησκεία καὶ ἔχουμε περιουριστεῖ σὲ ἓνα μικρὸ κύκλο «πιστῶν», σὲ μερικοὺς μεμνημένους! Ἐκατομμύρια ἄνθρωποι, πίσω ἀπὸ κλειστὲς πόρτες, περιμένουν ν' ἀκούσουν τὸ μῆνυμα τῆς ἐλπίδας. Νὰ ἀνακουφιστοῦν ἀπὸ ἓναν ἤχο αἰσιοδοξίας, ἀπὸ μιὰ ζεστὴ φωνὴ εὐελκρινείας.

Πόση συγκίνηση, στ' ἀλήθεια, δὲν μᾶς φέρνει συχνά, ἡ τόσο ζωντανὴ εἰκόνα, ποὺ δείχνει τὸ Χριστὸ νὰ περνᾷ μέσα ἀπὸ μιὰ κλειστὴ πόρτα; Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ὅμως εἶναι ἀδιάφοροι, παγεροί, στὸ γλυκὸ χτύπημα τοῦ Ἰησοῦ. Δὲν ἐμπιστεύονται νὰ τοῦ ἀνοίξουν. Νομίζουν, ὅτι δὲν εἶναι ἡ ἀληθινὴ φωνὴ Του.

Ἄλλὰ νά, ποὺ τὸ ραδιόφωνο μπορεῖ νὰ περάσῃ, σὲ λίγες στιγμές, «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν» μέσα σὲ πολλὲς καρδιές— σπίτια!

Ἐπάρχουν ἄνθρωποι, ποὺ στὴ τυφλὴ καὶ ἀποτραβηγμένη ζωὴ τους, ἀδιάφορα, σὲ μιὰ ἀδιάφορη κοινωνία, δίχως καμιὰ προσπάθεια, θὰ ἀκουγαν μερικὲς ἀπαντήσεις, ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο, στὰ καθημερινὰ προβλήματα τους. Θὰ θεωρήσουν φιλικὴ τὴ φωνή, ποὺ μεταδίδει τὰ «σήματα ἀγάπης». Θὰ εἶναι μιὰ πρόκληση γι' αὐτοὺς νὰ ἀρχίσουν ἓνα διάλογο μὲ τὸ Θεό, διὰ μέσου τοῦ ραδιοφώνου. Ὅταν διαπιστώσουν, ὅτι τὰ τεῖχη καὶ οἱ κλειστὲς πόρτες, ποὺ τοὺς προστατεύουν εἶναι ἀνίσχυρες στὴ φωνὴ τῆς ἀγάπης, ἴσως τότε βγοῦν ἀπὸ τὴν ἐρημιὰ τους καὶ κάνουν τὸ πρῶτο βῆμα θάρρους γιὰ τὸ πλησίασμα. Γιὰ τὴν ἀναγνώριση τῶν ἀληθινῶν καὶ αἰώνιων θέσεων τῆς ζωῆς.

Κάθε κλειστὴ πόρτα, εἶναι καὶ μιὰ πρόκληση, γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν νὰ φέρῃ τὸ Χριστό. Ἐὰν ὑπάρχῃ τὸ ραδιόφωνο καὶ μιὰ ὀργανωμένη θρησκευτικὴ ἐκπομπή, τὰ λόγια τοῦ Εὐαγγελίου θὰ διαρρίξουν τὶς πόρτες καὶ τὶς ψυχὲς καὶ θὰ φέρουν τὸ φῶς τῆς παρηγορίας. Καὶ εἶναι τόσες οἱ κλειστὲς οἱ πόρτες, ποὺ καμμιὰ ἀνθρώπινη δυνατότητα δὲν μπορεῖ νὰ τὶς ἀνοίξῃ ταυτόχρονα.. Μόνο μὲ τὸ ραδιόφωνο. Ἔχουμε ἄραγε τὸ δικαίωμα νὰ ἀρνηθοῦμε τὶς ἀμέτρητες αὐτὲς προσκλήσεις γιὰ ἐλπίδα καὶ σωτηρία; Μποροῦμε ἄραγε νὰ ἀγνοήσουμε τὸ ἀποστολικὸ ἐκεῖνο «τὰ πάντα τοῖς πᾶσι»;».

Μιά τέτοια ανθρώπινη δυνατότητα, πού μαγνητίζει, σήμερα, τὰ άτομα και τις μάζες, με μιὰ αδιάκοπη προσδοκία, μπορεί ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία νὰ μὴ τὴν χρησιμοποιήσει, γιὰ νὰ κρατάη σὲ ἐγρήγορη τις πιστὲς ψυχές, ἀλλὰ και γιὰ νὰ εὐαγγελίζεται στους κλυδωνιζόμενους και στους οὐδέτερους, τὸ μήνυμα τῆς Ἀνάστασης ; Και μάλιστα, ὅταν γνωρίζουμε, ὅτι δὲν νοεῖται σήμερα σπῆτι χωρίς ραδιόφωνο και γιὰ πολλές οἰκογένειες και άτομα ἀποτελεῖ μοναδικὸ σύντροφο στις ὥρες τῆς μοναξιάς και τῆς ἀνίας.

Στις Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς, ἀναλογοῦν σχεδὸν 98 ραδιόφωνα στους 100 κατοίκους. Στὸν ἀριθμὸ αὐτὸ δὲν ὑπολογίζονται τὰ ραδιόφωνα τῶν αὐτοκινήτων οὔτε τὰ τρανζίστορ, πού ἐγιναν πιά ἀπόκτημα κοινὸ τῶν ἀνθρώπων στις πόλεις, στὰ χωριά, στους κάμπους, στις θάλασσες.

Ὅπου και ἂν βρίσκεται ὁ ἀκροατὴς ἔχει τὴν εὐκαιρία σήμερα νὰ ἀπολαμβάνη κάθε ἀριστούργημα τῆς ἀνθρώπινης δημιουργίας. Νὰ ἀκούη, κατὰ μέσον ὅρου, 16 ὥρες τὸ εἰκοσιτετράωρο, ὅποιο-δήποτε καλλιτέχνη, νὰ ἐπικοινωνῆ με τοὺς συνανθρώπους του ἄλλων χωρῶν, νὰ ἐνημερώνεται ἐγκαιρα σὲ ὅλα τὰ συμβάντα τοῦ κόσμου και νὰ παίρνῃ μέρος ἐνεργό, σὲ ὅλες τις ἀνησυχίες, τὰ προβλήματα και τις ἐξελίξεις τοῦ ἀνθρώπου.

Πῶς ἀντιμετωπίζει αὐτὴ τὴ δυνατότητα ἡ Ἐκκλησία και τι κλάσμα ὥρας χρησιμοποιεῖ, γιὰ νὰ ἀκούγεται και ἡ δική της φωνή, ἡ φωνὴ τῆς Ἀλήθειας, μέσα σ' αὐτὴ τὴν Βαβέλ τῶν φωνῶν και τῶν ραδιοφωνικῶν προγραμμάτων ;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΦΕΡΟΥΣΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Εἰδοποιοῦνται οἱ εὐλαβέστατοι Ἐφημέριοι, ὅτι ἐκυκλοφόρησεν ὁ ἕκτος κατὰ σειράν τόμος τῶν ἐκδόσεων τῆς «Ἐκκλησίας», «Ἀδολεσχία Φιλόθεος» τοῦ Εὐγενίου Βούλγαρη (Μέρος Β') και θὰ ἀποσταλῆ συντόμως εἰς ὅλας τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις πρὸς δωρεὰν διανομὴν εἰς τοὺς αἰδεσιμ. ἱερεῖς.

Παρακαλοῦνται οἱ αἰδεσιμ. Ἐφημέριοι ὅπως φροντίσουν νὰ τὸν παραλάβουν ἀπὸ τὰ οἰκεία Μητροπολιτικά Γραφεῖα. (Ἐκ τοῦ «Ἐφημερίου»)

ΠΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΩΤΕΡΟΝ ΦΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑΝ ΜΑΣ

Ἄλλοτε - Τώρα.

Ζῶμεν τὸ παρὸν μὲ τὰ πεπραγμένα καὶ τὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος. Ὡς πρὸς τὸ παρελθὸν σημασίαν ἔχει κατὰ πόσον ἀνήκομεν εἰς τοὺς «μακαριζομένους» τῆς Ἀποκαλύψεως (ιδ' 13)· «καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· γράψον, μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπὸ τώρα. καὶ λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν». Μετὸν ἠθικὸν αὐτὸν κανόνα δημιουργεῖται μιὰ ἀξιολόγησις τῆς ζωῆς μετὴν ἀπόκτησιν τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ κεφαλαίου («τῶν ἀκολουθούντων ἔργων») κατὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν. Καὶ ὁ μὲν πιστὸς ἄνθρωπος ὁ «κτισθεὶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ δι' ἔργα ἀγαθὰ» (Ἐφ. β' 10), ζῆ τὴν ζωὴν αὐτὴν τοῦ Πνεύματος, καὶ τῆς αἰωνίου σωτηρίας ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἁμαρτωλόν, ὁ ὁποῖος μετὴν ἀπιστίας του ὑπέγραψε τὴν καταδικὴν τῆς αἰωνίου ἀπωλείας του ἂν δὲν προφθάσῃ νὰ συνέλθῃ καὶ νὰ πάρῃ τὴν μεγάλη ἀπόφασιν τῆς μετανοίας καὶ ἐπιστροφῆς πρὸς «τὴν ὁδὸν τὴν ἀπάγουσαν εἰς τὴν ζωὴν» (Ματθ. ζ').

Ἡ ἀπόφασιν αὐτὴ εἶναι μιὰ διαχωριστικὴ γραμμὴ μετὸ κακὸν παρελθόν. Εἶναι τὸ «τώρα» ποὺ ζῆ συνειδητοποιημένο καὶ τὸ συναισθάνεται ὁ ἀναγεννημένος. Εἶναι τὸ νέο βίωμα ποὺ δημιουργεῖ στὴν καρδιά, τὴν ἔδρα τῶν ἐπιθυμιῶν, ἢ δύναμις τοῦ Θεανθρώπου διὰ τοῦ Πνεύματος καὶ τοῦ Λόγου του, σύμφωνα μετὴν θεία ἐπαγγελία. «Καὶ θέλω δώσει εἰς αὐτοὺς καρδίαν μιαν, καὶ πνεῦμα νέον θέλω βάλει ὑμῖν...» (Ἰεζ. ια' 19-20). Εἶναι αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς Πεντηκοστῆς ποὺ ἐπαναλαμβάνεται διὰ τοῦ «ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μένοντος Πνεύματος» (Ἰω. ιδ' 16) εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστευόντων, καθὼς τὸ διαπιστώνουμε στὴν ἱστορίαν τῆς ζωῆς τῶν ἀναγεννημένων. «Ἡ καρδιά, λέγει ὁ Μακάριος, ἠγεμονεῦει ὅλου τοῦ ὀργάνου καὶ ἐπὶν κατάσχη τὰς νομάς τῆς καρδίας ἢ χάρις, βασιλεῦει ὅλων τῶν λογισμῶν καὶ τῶν μελῶν, ἐκεῖ γὰρ ἐστὶν ὁ νοῦς καὶ πάντες οἱ λογισμοὶ τῆς ψυχῆς». Εἶναι ἡ χάρις αὐτή, τὴν ὁποίαν παρέχει ὁ Κύριος ἀνεξαιρέτως πρὸς ὅλους ποὺ προσέρχονται πρὸς Αὐτόν, τοὺς «κακῶς ἔχοντας» (τοὺς ἀρρώστους) (Ματθ. θ' 12), Τελῶνας καὶ πόρνους κ.λ.π. καὶ ὑπὸ τὴν ἐπενέργειαν τῆς ὁποίας ὄχι μόνον θεραπεύονται οὗτοι, ὁσονδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἁμαρτωλοί, ἀλλὰ ἀναδεικνύονται καὶ ἅγιοι, μαθηταί, καὶ Ἀπόστολοι. «Τοῦτο τὸ Πνεῦμα (σοφώτερον γὰρ καὶ φιλανθρωπότατον), λέγει ὁ Γρη

γόριος, ἐὰν τελώνας λάβῃ, εἰς μαθητεῖαν κερδαίνει καὶ ψυχῶν ἐμποροῦς δημιουργεῖ φησὶ Ματθαῖος, ὁ χθὲς τελώνης καὶ σήμερον Εὐαγγελιστῆς· ἐὰν διώκτας θερμοῦς, τὸν ζῆλον μετατίθῃσι, καὶ ποιεῖ Παύλου, ἀντὶ Σαύλων καὶ τοσοῦτον εἰς εὐσέβειαν ὄσον εἰς κακίαν κατέλαβε) (Λόγ. εἰς τὴν Πεντηκοστὴν).

Σχετικὰ γράφει ὁ A.I. Gordon γιὰ τὴν εὐγλωττότερη ἴσως ὀμιλία πού ἔκαμε ὁ Guthrie πού εἶπε τὰ ἐξῆς λίγα λόγια: Συνηγοροῦσε κάποτε γιὰ τὴν ἴδρυσιν σχολείου γιὰ φτωχὰ παιδιὰ, μὰ οἱ ἀκροαταὶ του, κατὰ τὸ πλεῖστον συντηρητικοὶ ἄνθρωποι, διαφωνοῦσαν. Ἐνας σηκώθηκε καὶ εἶπε: «Εἰμαι ἀπολύτως ἀντίθετος πρὸς αὐτὸ τὸ σχέδιο. Θέλεις ν' ἀνακατευθῆς με ἀνθρώπους πού εἶναι ἀποβράσματα τῆς κοινωνίας, βρώμικοι, μέθυσοι, γεμάτοι κακία, καὶ νομίζεις, πῶς θὰ τοὺς κάνῃς καλοὺς. Ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν ἔχω διάθεσιν νὰ ἐξοδεύσω τὸ χρῆμά μου πασχίζοντας νὰ ἐπιτύχω τὸ ἀδύνατον. Τὰ κουρέλια πού πατᾶς με τὰ πόδια σου στὸ δρόμο εἶναι καλύτερα ἀπ' αὐτούς». Ὁ Guthrie γεμάτος ἀγανάκτησι, πῆρε ἓνα κομμάτι ἄσπρο χαρτὶ καὶ τὸ ἔσισε μπροστά τους. «Φίλοι μου, ἀπὸ τί ἔχει γίνῃ αὐτὸ τὸ χαρτὶ; Δὲν ἔχει γίνῃ ἀπὸ κουρέλια πού ποδοπατᾶμε;». Καὶ προσθέτει ὁ H. Pelpoe «μὴν ἀπελπίζεσαι ποτὲ γιὰ κανέναν ἄνθρωπο. Ἀναζήτησέ τον νὰ τὸν σώσῃς, ἔστω καὶ ἂν εἶναι σὰν τὸ ἀχρειότερο ἔρπετό. Πήγαινε νὰ πεθάνῃς γι' αὐτὸν ἐν ἀνάγκῃ».

Μήπως τὰ ἐν συνεχείᾳ δὲν μαρτυροῦν κι' αὐτὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀνωτέρω; Εἶναι δυὸ γράμματα πού μοῦ ἔστειλε μέσα σὲ δυὸ χρόνια ἓνας θανατοποινίτης, (γιὰ φόνο) γιὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν χαρὰ του γιὰ κεῖνο πού αἰσθάνεται τώρα, ἀφοῦ κατεδίκασε καὶ ἀπηνήθη τὸ ἐγκληματικὸν παρελθόν, διακατέχεται δὲ τώρα ἀπὸ τὸν διακαῆ πόθον ν' ἀξιωθῆ νὰ ἐργασθῆ γιὰ τὴν ἀφύπνισιν καὶ ἄλλων ὁμοιοπαθῶν του θυμάτων τῆς ἁμαρτίας. Τὰ παραθέτω ἐδῶ αὐτούσια τὰ γράμματα, δὲν σημαίνει ἂν εἶναι παλιὰ παρὰ τὸ ὅτι διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ παρερμηνευθῆ ἢ διάθεσιν τοῦ ὑποφαινομένου ὡς ἐπιδεικτικὴ, μὲ ὅτι εἰς τὰ γράμματα γίνεται μνεῖα, κάπως ἔντονος, τῆς συμβολῆς του εἰς τὴν ἀναμόρφωσιν τοῦ ἐν λόγῳ καταδίκου, καὶ παρὰ τὸ ὅτι, καὶ πολὺ ὀρθῶς, ἐξαίρεται ὑπ' αὐτοῦ ἢ «χάρις» καὶ τὸ Βιβλικὸ φῶς, εἰς τὰ ὁποῖα ὠδηγήθη ἢ δεκτικὴ αὐτῆ ψυχῆ, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει ν' ἀποδοθῆ ἐξ ὀλοκλήρου τὸ θαῦμα τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καθὼς συνέβη τοῦτο καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους καταδίκους, οἱ ὁποῖοι καὶ παρελάνουν ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς ἀπὸ ἐξαστίας.

*

«...Διὰ τὸν παρελθόντα μου βίον δὲν λογαριάζω ἂν ἤμουν ἄνθρωπος ἢ ζῶον διότι ὁ διάβολος μοῦ εἶχε κλείσει τὰ μάτια ἀλλὰ καὶ

ἡ γλῶσσά μου ἐκινεῖτο εἰς τὸ νὰ βλαστημᾷ τὸν Σωτῆρα καὶ γη-
κὺν Ἰησοῦν, καὶ τὸ πνεῦμά μου τὸ εἶχα κλείσει, χωρὶς νὰ δύναται
νὰ κινεῖται, διότι τῶρα βλέπω τὰ ἔργα μου ὅπου ἐργαζόμυνα εἴκοσι
ὀλόκληρα χρόνια. Αὐτὰ ἦτανε τοῦ σατανᾶ καθαρά. Θὰ τὸ ὁμολογῶ
ἕως ἔτου ὑπάρχω, διότι αὐτὸ ἦτανε τὸ μέγα σκότος δι' ἐμέ ὅπου
δὲν ὑπῆρχε σελήνη καὶ οὔτε ἄστρο. Δὲν δύναμαι νὰ εἶπω περισ-
σότερα, διότι εἶναι πολλά. Μόνον ἀγαπῶ νὰ ὁμολογῶ τὴν νέαν
μου ταύτην ζωὴν. Ἐὰν καὶ εὐρίσκωμαι εἰς τὰς φυλακάς, τὸ κελλί
μου δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ δώσῃ στεναχώρια, ἀλλὰ χαρά, διότι καὶ
ὁ Σωτῆρ καὶ Κύριος ἡμῶν, ἐδῶ μὲ ἐπισκέφθηκε (στὰς 26 Ἰουλίου
τοῦ 1937). Μοῦ ἔστειλε καὶ τὸν ἄνθρωπο, ὅπως ἔστειλε καὶ τὸν
Φίλιππον λέγων, «Σηκώθητι καὶ ὑπάγε πρὸς μεσημβρίαν εἰς τὴν
ὁδὸν τὴν κατεβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὴν Γάζαν, αὐτοῦ
εἶναι ἔρημος» (Πραξ. ἡ' 26). «Διότι εἶχαν ἀνάγκη ἰατροῦ», ὅπως
λέγει ὁ Σωτήρας (Μάρκ. β' 17). Ἔτσι εὔρον τὴν βεβαιότητα καὶ
εἰρήνην, τὴν εὐτυχίαν καὶ ἐλπίδα. Εὔρον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ποθῶ,
εὔρον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶναι ἡ ζωὴ μου, εὔρον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μὲ
κάμνει νὰ αισθάνωμαι τὴν ἀστείρευτὸν μου χαράν, δύναμαι νὰ
φωνάζω τόσον δυνατὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἡμερόνυχτα ὀλόκληρα
καὶ δὲν παύω καὶ νὰ ὁμολογῶ ὅτι τὰ Ἅγια Βιβλία ὑπῆρξαν δι'
ἐμένα τροφὴ τῆς ψυχῆς καὶ θησαυρὸς ἀνεξάντλητος καὶ ἀνεκτίμητος
καὶ ἔχω τὴν ἰδέαν ὅτι ὅποιος διαβάσει μὲ πόθον θὰ γνωρίσῃ τὸν
ἑαυτὸν του καὶ τὸν Θεόν... Εἰς τὸ διάστημα τῶν 41 ἐτῶν μέχρι τῆς
σήμερον δὲν εἶχα ἀκούσει νὰ φωνάζῃ ἄνθρωπος μεγαλοφώνως διὰ
τὸν Σωτῆρα μας καὶ γλυκὺν Χριστόν. (Ἡ πρώτη φορὰ ἦτανε τὴν
29ην Αὐγούστου 1938 ἡμέραν Δευτέραν, πού ἄκουσα τὸν σεβαστὸν
μου πνευματικὸν πατέρα νὰ ὁμιλῇ...). Ὅταν ἄκουσα τὰ τόσον δυ-
νατὰ θεῖα λόγια, ἄρχισε μέσα μου μία φωνὴ νὰ μοῦ λέγῃ δυνατὰ.
Ποιὰ εἶναι τὰ ἔργα σου παληάνθρωπε καὶ αὐτὸς ὁ παληάνθρωπος
ἐκλαίγει σὰν μικρὸ παιδί, τὴν ἴδιαν ἡμέραν, διὰ τοῦτο ἐκείνη ἡ ἡμέραν
θὰ μοῦ μείνῃ ἀξέχαστη μέχρι τῆς τελευταίας μου στιγμῆς. Διὰ τοῦτο
εἶναι μεγάλη ἀνάγκη νὰ ὁμολογῶμεν τὸν Σωτῆρα ἐνώπιον τῶν
ἀνθρώπων... ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ ἀληθινὸν φῶς καὶ διὰ τοῦτο χρειά-
ζεται εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἕνα τέτοιο φῶς διὰ νὰ δοῦμε πού
εὐρισκόμεθα ὅπως καὶ ἐγώ. Τώρα αισθάνομαι ὅτι ἀρχίζω νὰ ζῶ,
διότι τῶρα ἤρχισα νὰ ἐλπίζω. Ὡ πόσον λυποῦμα διὰ τοὺς ἀγα-
πητοὺς συγκρατομένους, ὅσους δὲν ἐδοκίμασαν τὸν γλυκὺν καρ-
πὸν τῆς ἀληθείας, διότι ὁ Σωτήρας καὶ γλυκὺς Χριστὸς, ἐσταυρώθη
διὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ κάθε ἄνθρωπος δύναται νὰ σωθῇ διὰ
τῆς πίστεως... Δὲν σκέπτομαι οὔτε φοβοῦμαι τίποτε τὸ κοσμικόν,
μόνον τὴν θύραν πού θὰ φέρῃ εἰς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν ἐνθυμοῦμαι
τακτικά... Αἰωνίως καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχω θὰ προσεύχομαι διὰ τὸν

σεβαστόν μου πνευματικόν πατέρα, πού ἔγινε ἡ αἰτία νά εισέλθω εἰς τὴν σωτηρίαν, ὡς καὶ δι' ὅλους τοὺς ἀμαρτωλοὺς...».

«Σεβαστέ μου πάτερ, ἐγὼ ἤμην ψεύτης, ἐγωῖσθης καὶ παληάνθρωπος τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ σαράβαλον τῆς κοινωνίας, διότι μόνον ἐγὼ γνωρίζω τὶς ἀμαρτίες μου καὶ τὶς ἀνομίες μου. Ὁ θ. Παῦλος λέγει: «τὸ κέντρον τοῦ θανάτου εἶναι ἡ ἀμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἀμαρτίας ὁ νόμος» (Α. Κορινθ. ιε' 56). Ὡς ἐγὼ ἤμην κληρονόμος τῆς ἀμαρτίας καὶ ἀνομος ἐδυνάμωσε τὴν ἀμαρτίαν καὶ ἔτσι εὐρέθηκα εἰς τὸ κέντρον τοῦ θανάτου. Ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ γλυκυτάτου Ἰησοῦ καὶ Σωτῆρος, μοὶ ἠῤῥξῃσε τὰς ἡμέρας, διότι πρὸ καιροῦ δὲν ἤμουν ἔτοιμος. Μόνον τώρα εἶμαι ἔτοιμος νά ὑπάγω πρὸς τὸν θάνατον, διότι δι' ἐμέ δὲν εἶναι θάνατος, εἰμὴ ἡ θύρα διὰ τῆς ὁποίας εἰσέρχομαι εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν ὡς λέγει ὁ θ. Πέτρος «διότι ἀρκετὸς εἶναι εἰς ἡμᾶς ὁ παρελθὼν καιρὸς τοῦ βίου...» (Α. Πέτρ. δ' 3). «Ὅλα τὰ χρόνια τῆς ζωῆς μου εἶναι 41, τὴν καλύτερη καὶ ἀστείρευτη χαρὰ πού εὐρέηκα, εἶναι ὁ Σωτῆρας καὶ γλυκὺς Ἰησοῦς... Εὐρέηκα τὴν εὐτυχίαν, τὴν χαράν, τὴν εἰρήνην, τὴν ἀβεβαιοότητα, τὴν ἐλπίδα, τὴν ἱκανοποίησιν καὶ τὴν παρηγορίαν... Μόλις 13 μῆνας εἶχα ἀρχίσει νά αἰσθάνωμαι κλίσιν πρὸς τὸν Χριστιανισμόν. Τὴν 29 Αὐγούστου 1938 ἄκουσα πρώτην φοράν εἰς τὴν ζωὴν μου ἀνθρωπὸν νά φωνάζῃ μὲ ὄλην τὴν δύναμην τοῦ ἑαυτοῦ του, κηρύττοντας τὸν Χριστόν. Τὸ θαρραλέον καὶ γεμᾶτο ἀπὸ πίστιν κήρυγμά σας, ἐδυνάμωσε τὸν νέον ἀνθρωπὸν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μου, πού μόλις ἀρχίσει νά παίρῃ μορφήν. Ὁ παληὸς ἀρχίσει νά κλαίῃ σιωπηρῶς, ὁ νέος γιγαντώνεται καὶ μὲ βρῖσιες ἐκδιώκει τὸν παλαιόν, ὅστις καὶ ἀπεμακρύνθη. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι δὲν τρέχω διὰ νά λάβω ἀξίαν ἀπὸ ἀνθρώπους διότι εἶμαι ἐγκληματίας, ἀλλὰ ἐν πράττω, τὰ μὲν ὀπίσω λησμονῶν, εἰς δὲ τὰ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος τρέχω πρὸς τὸν σκοπὸν διὰ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ». (Φιλιπ. γ' 14). Ὁ Κύριος γνωρίζει τὴν ἀνομημοσύνην μου, διότι ἐγὼ ὑπῆρξα ὁ μεγαλύτερος χλευαστὴς τῆς Ἐκκλησίας καὶ βλάσφημος, ἀλλ' εὔρον τὸ τέλος τῆς ἀμαρτίας ὡς σ ἄ ς ἔ χ ω γ ρ ἄ ψ ε ι. Διὰ τοῦτο ἐπέστρεψα πρὸς τὸν γλυκὺν Ἰησοῦν Χριστόν μαζὺ μὲ τὸ φορτίον καὶ μοῦ ἀφηρέθη ὅλον διότι αὐτὸς ἐγὼ λέγει Κύριος ὁ Θεός, δὲν θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ἀλλὰ νά ἐπιστρέψῃ ὁ ἀσεβὴς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ καὶ νά ζῇ· ἐπιστρέψατε, ἐπιστρέψατε ἀπὸ τὴν ὁδὸν ὑμῶν τὴν πονηράν» (Ἰεζεκ. λγ' 11, ρωμ. γ' 9—26)...».

Ἄρχιμ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΑΙΓΙΝΗΣ
“ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ,,

Για την βρισιά και για τους ύβριστές.

Βρισιά είναι, τὸ νὰ φανερώνωμε μὲ λόγια μας, ἢ μὲ τὸ ὕφος μας, ἢ μὲ τὴν συμπεριφορά μας τὸ ταπεινὸ φρόνημα ποῦ τρέφομε στὴν ὑπερήφανη καρδιά μας γιὰ κάποιον συνάνθρωπό μας. Ἡ βρισιά φανερώνεται σὰν προσβολή, σὰν καταφρόνηση, καὶ σὰν αὐθάδεια. Καὶ αὐτὸ εἶναι τρισχειρότερο παρά τὸ νὰ βλάψωμε κάποιον· γιὰτὶ ἡ ζημιὰ ποῦ θὰ τοῦ κάνωμε ἀφορᾶ τὰ ὑλικά ζητήματα καὶ τὸ σῶμά του· ἐνῶ ἡ βρισιά συντρίβει τὴν ψυχὴ του. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι δυσκολώτερα ἀνέχονται τὴν βρισιὰν ἀπὸ τὴν ζημιὰ ποῦ τοὺς κάνουν. Καὶ ἡ μὲν ζημιὰ ποτὲ δὲν φέρνει τὴν καταστροφή καὶ δὲν ὀδηγεῖ στὸ θάνατο· ἡ βρισιὰ ὅμως πολλὰς φορὲς ἔστειλε στὸν Ἄδην τὶς ψυχὰς φιλότιμων ἀνθρώπων. «Ἡ ὕβρις ἐξανθοῦσα ἐκάρπωσε στάχυν ἄτης, ὅθεν πάγκουστον ἐξαμᾶ θέρος», λέει ἀρχαῖος ποιητής. Ἡ βρισιὰ δηλαδὴ, ὅταν ἀνθίσῃ καρπίζει τὸ στάχυ τῆς συμφορᾶς, ἀπὸ τὴν ὁποία θερίζομε ἓνα καλοκαίρι ὅλο φωτιά.

Ὁ ὕβριστὴς ἄνθρωπος εἶναι βίαιος, ἀπότομος, ἀναιδὴς, περήφανος, ἐγωϊστὴς κι' ὅλο φύσα κι' ἔπαρση, ὀξύθυμος, αὐθαίρετος, ὑψηλόφρονος, ἄσπλαγχνος, ἀνελέητος, ἀσυμπάθιστος κι' ἐκδικητικὸς. Εἶναι, μ' ἓνα λόγο, ὁ χειρότερος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Εἶναι ἄνθρωπος χωρὶς τιμὴ. Καὶ ἡ ἁγία Γραφή λέει, «ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία». Ὅπου μπαίνει ἡ βρισιὰ, μπαίνει μαζὶ καὶ ἡ ἀτιμία. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος κατεδίκασε στὴ γέεννα τῆς αἰώνιας φωτιᾶς τοὺς ὕβριστὲς. Γιὰτὶ αὐτὸς ποῦ εἶναι ὕβριστὴς καταφρονᾷ τὸν ἀδελφό του κι' ἐξευτελίζει τὸν γείτονά του, καὶ τοὺς φέρνεται πρόστυχα καὶ μ' ἀκαταδεξίαν. Ὁ ὕβριστὴς ἄνθρωπος κανένα δὲ σέβεται, οὔτε κι' αὐτὸν τὸν Θεό. Μὰ οὔτε καὶ τοὺς νόμους, εἴτε ἠθικοὶ εἶναι αὐτοὶ εἴτε καὶ πολιτικοί, τοὺς σέβεται καὶ τοὺς λογαριάζει ἄλλὰ τοὺς καταφρονᾷ καὶ βρίζει τὸ κῦρός τους. Ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπο ποῦ εἶναι ὕβριστὴς τὸν ἀποστρέφεται. Καὶ ἡ ἁγία Γραφή λέει· «οἰκοὺς ὕβριστῶν κατασπᾶ Κύριος, ταπεινοὶ δὲ τοὺς ὕβρει φερομένους. Οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει συντριβήσονται καὶ ταπεινωθήσονται». Τὰ σπίτια τῶν ὕβριστῶν τὰ διαλύει ὁ Κύριος καὶ ταπεινώνει αὐ-

τούς πού φέρνονται ύβριστικά. Κι' ὅσοι τὸ παίρουν ἐπάνω τους καὶ εἶναι ύβριστὲς θὰ συντριβοῦν καὶ θὰ ταπεινωθοῦν.

Γιὰ τὴν ἔριδα καὶ γιὰ τοὺς ἐριστὲς.

Ἐριδα λέγεται ἡ φιλονικία καὶ ἡ παράλογη ἀντιλογία. Τὴν ἔριδα τὴν ἀγαποῦνε οἱ ἄνθρωποι πού εἶναι φιλόνικοι καὶ γεννήτρα τῆς εἶναι ἡ ματαιοδοξία. Γιατί, κατὰ κανόνα, οἱ φιλόνικοι εἶναι ματαιόδοξοι· καὶ προκαλώντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλο φιλονικοῦνε, γιὰ νὰ μὴν ξεπέση ἡ γνώμη των, ἀλλὰ νὰ σταθῇ ὄρθια καὶ νὰ τὴν πιστέψουνε πῶς εἶναι σωστὴ καὶ γεμάτη ἀπὸ σοφία. Καὶ ὅλοι γενικῶς ὅσοι εἶναι πεισματάρηδες καὶ φιλόνικοι καὶ καυγατζῆδες, εἶναι ἄνθρωποι ματαιόδοξοι καὶ κούφιοι. Καὶ μάχονται μεταξύ τους ὡσότου ν' ἀποκάμουν· καὶ μπορεῖ νὰ αἰσθάνωνται τοὺς ἑαυτοὺς τους ἀποκαμωμένους, δὲν ὑποχωροῦνε ὁμως. Ἀψηφοῦν τοὺς ἑαυτοὺς των καὶ παραφέρονται σὰν τρελλοί. Καὶ συχνὰ ἡ διαμάχη τους κι' ὁ ἀγώνας τους εἶναι γιὰ τὸ τίποτα, καὶ γιὰ πράγματα πού δὲν ἔχουνε καμμιά σημασία καὶ βαρύτητα. Καὶ γιὰ βραβεῖό τους δὲν ἔχουνε οὔτε καὶ παίρνουν τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ τὸ νὰ ὑπερισχύσῃ ἡ δική τους γνώμη καὶ ἡ δική τους ἰδέα. Στὸν φιλόνικον ἄνθρωπο τὸ λογικὸ του σταματᾷ καὶ τὴν ἱκανοποίησή του τὴν βρίσκει στὶς φωνὲς καὶ στὶς κραυγές. Καὶ ἡ ὀργή του κι' ὁ θυμὸς του ὅλο κι' ἀνάβει· καὶ συνέπεια εἶναι συμπλοκὲς πού γίνονται μὲ λύσσα, καὶ βρισιῆς καὶ τραυματισμοί· καὶ ἡ πολεμικὴ τους διάθεση ὅλο καὶ πορῶνει· καὶ δὲν σταματοῦν ν' ἀλληλομάχωνται, παρὰ ὡσότου ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ νικηθῇ. Οἱ φιλόνικοι ἄνθρωποι εἶναι πεισματάρηδες, καὶ ματαιόδοξοι, καὶ αὐτοευχαραστημένοι πού ὁ νοῦς τους μεγαλοπιάνεται πάντα καὶ ὑψηλοφρονᾷ.

Ὁ ἀγαθὸς ζῆλος καὶ οἱ συνειδητοὶ ζηλωτὲς.

Καὶ ὁ κακὸς ζῆλος καὶ οἱ κακοὶ ζηλωτὲς.

Ζῆλος εἶναι, κάποια ὀρμὴ τῆς ψυχῆς μας πού φανερόνεται σὰν μιὰ ζέση, ἢ σὰν πάθος καὶ σὰν δυνατὴ ἐπιθυμία. Ὁ ζῆλος γίνεται φανερὸς μέσα στὴ μεσότητά τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Καὶ εἶναι ἀγαθός, ὅταν ἡ ὀρμὴ του ἀποβλέπη στὸ νὰ πραγματοποιηῇ τὸ καλό· ὅταν ὁμως ἀποβλέπη καὶ κινιέται πρὸς τὸ κακό, τότε εἶναι ζῆλος κακὸς καὶ φαῦλος. Καὶ ὁ μὲν ἀγαθὸς ζῆλος ἀποζητᾷ τὴν ἐπικράτησιν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπάνω στὴ γῆ, καὶ ζητᾷ τὴν τελειότητα τῆς ἀρετῆς, μιμεῖται τὸ καλό, καὶ ποθεῖ καὶ λαχταρᾷ τὸ ἀγαθό. Ὁ ἀγαθὸς ζῆλος γεννιέται μέσα

στήν αγαθή ψυχή, σάν μιὰ ἐπιθυμία ἀνεπίφθονη, καὶ εἶναι φανέρωμα τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ καλὸ καὶ τὸ ἀγαθό. Ὁ ἀγαθὸς ζῆλος ἐκφράζει τὴν διάθεση τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν πρόοδο κι' ἐπιθυμεῖ πάντα τὸ καλύτερο.

Ἐκεῖνος ποῦ ἔχει συνειδητὸ ζῆλο εἶναι πραγματικὰ γεμάτος πίστη καὶ λατρεύει, μ' ὅλη του τὴν καρδιά τὸν Θεό. Εἶναι ἀφωσιωμένος σ' αὐτὸν καὶ εἶναι αὐστηρὸς τηρητὴς τοῦ νόμου του, σέβεται τὶς πατροπαράδοτες συνήθειες καὶ παραδόσεις κι' ἐργάζεται μ' ἄγιον ἐνθουσιασμό γιὰ τὴν δόξα τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ. Ἀγαπᾷ κάθε καλὸ κι' ἐπαινετὸ ἔργο καὶ μιμεῖται μὲ διάπυρο πόθο τὰ καλά, βαδίζοντας πρόθυμα τὸν ἴσιο δρόμο τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν τίμιων ἔργων.

Γιατὶ κάθε συνειδητὸς ζηλωτὴς διακαίεται ἀπὸ τὸν πόθο ν' ἀπλωθῆ παντοῦ ὁ θεῖος λόγος, νὰ στερεωθῆ ἡ πίστη καὶ νὰ προκόψῃ τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας γιὰ ν' ἀποκατασταθῆ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπάνω στὴ γῆ. Κι' ὅλο ἐργάζεται γι' αὐτὸ, κι' ὅλο κινεῖται καὶ πάντα του βρίσκεται σὲ δράση. Κι' ὅσο δουλεύει καὶ κινεῖται τόσο καὶ περισσότερο ἀνάβει μέσα του ἡ ἐπιθυμία του γιὰ τ' ἀγαθό, καὶ τόσο περισσότερο ἀγαπᾷ τὸν Θεόν. Δὲν κουράζεται ἀπὸ τὴν δουλειά, οὔτε καὶ τὸν στενοχωρεῖ ὁ μόχθος· ἀλλὰ δουλεύει, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται κούραση κι' ἐξάντληση καὶ βαρυκαρδωσύνη. Καὶ εἶναι πάντα του ζωηρός, ἀκμαῖος, εὐθυμος, θαραλέος καὶ καταπιάνεται μὲ καινούργιο ζῆλο κάθε νέα δουλειά, γιὰτὶ πυρώνεται πάντα ἀπὸ νέο ζῆλο καὶ θέλει, ἂν τοῦ ἦτανε βολετό, ν' ἀπλώσῃ τὴν δραστηριότητά του σ' ὅλο τὸν κόσμο. Καὶ καθετὶ ποῦ κάνει, τὸ κάνει μ' ἀληθινὴν αὐταπάρνηση, γιὰτὶ κίνητρό του εἶναι ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό. Σὲ καμμιάν ἐνέργεια δὲν προβαίνει, ποῦ μπορεῖ, ἔστω καὶ λίγο, νὰ λυπήσῃ κάποιον ἀδελφό του· γιὰτὶ ὁ ζῆλός του εἶναι φωτισμένος καὶ συνειδητός.

Καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀληθινοῦ ζηλωτῆ εἶναι ἡ θερμὴ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό καὶ πρὸς τοὺς συνανθρώπους του, ἡ πραότητα, ἡ ἀνεξικακία, ἡ εὐγένεια τῆς συμπεριφορᾶς, ἡ ἀνεξιθρησκεία καὶ ἡ εὐεργεσία. Ὁ συνειδητὸς ζηλωτὴς εἶναι ὁ τύπος τοῦ γνήσιου Χριστιανοῦ...

Αὐτὸς ὅμως ποῦ δὲν ἔχει συνειδητὸ ζῆλο πλανιέται καὶ στοὺς λογισμοὺς του καὶ στὶς πράξεις του· κι' ἐνῶ φαίνεται πὼς ἐργάζεται γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ, παραβαίνει τὸν νόμον τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν ἀδελφόν του, κι' ἐνεργεῖ ἀντίθετα πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ γιὰ ν' ἀπολαύσῃ αὐτὸ ποῦ ἐπιθυμεῖ, κάνει μ' εὐκολία τὸ κακό.

Ἔτσι ὁ ζῆλος τοῦ μὴ κατ' ἐπίγνωση ζηλωτῆ εἶναι μιὰ φω-

τιὰ πού τὸν ἀφανίζει, εἶναι φωτιὰ πού βόσκει μέσα στὰ σπλάγχνα του καὶ τὰ κατατρώει καὶ γι' αὐτὸ ἡ καταστροφή προπορεύεται στὰ βήματά του καὶ ἡ ἐρήμωση τ' ἀκολουθεῖ.

Ἔτσι οἱ δὲν εἶναι συνειδητὸς ζηλωτῆς εὐχεται στὸ Θεὸ νὰ ρίξη φωτιὰν ἀπὸ ψηλὰ καὶ νὰ κατακάψῃ τὸν καθένα πού δὲν παραδέχεται τίς ιδέες του καὶ δὲν συμμορφώνεται μὲ τίς ἐπιθυμίες του. Καὶ τὸν χαρακτηρίζει τὸ μῖσος πρὸς τοὺς ἀλλόθρησκους καὶ τοὺς ἑτερόδοξους, καὶ ὁ φθόνος, καὶ ὁ θυμὸς, καὶ ἡ ἐπίμονη καὶ γεμάτη ἀπὸ ἐμπάθεια ἀντίσταση πρὸς τὸ πραγματικὸ νόημα τοῦ θεοῦ νόμου στὴν ὑπεράσπιση τῆς γνώμης του, καὶ ὁ παράφορος ζῆλος γιὰ νὰ ἐπιβάλλῃ τίς ιδέες του παντοῦ, καὶ γενικὰ ἡ φιλοδοξία, ἡ φιλονικία καὶ τὸ φιλοτάραχο. Γι' αὐτὸ κάθε μὴ συνειδητὸς ζηλωτῆς εἶναι ἄνθρωπος ὀλέθριος...

Ὁ κακὸς πάλιν ζῆλος εἶναι μιὰ ζέση ψυχῆς μοχθηρῆς, καὶ φανερώνεται σὰν ζυλοτυπία, σὰν φθόνος καὶ σὰν μῖσος σ' αὐτοὺς πού προκόβουν κι' ἔχουνε κάποια ἐξαιρετικὰ προτερήματα. Γι' αὐτὸ κι' ὁ κακὸς ζῆλος, ὅλο τὸ κακὸ ἐπιχειρεῖ καὶ βασκαίνει κάθε καλὸ, ζητώντας ν' ἀμαυρώσῃ κάθε τι πού λάμπει ἐμπρὸς στὰ μάτια του καὶ πού κινεῖ τὸν φθόνου του. Κάθε κακὸς ζηλωτῆς εἶναι ζηλιάρης καὶ μισεῖ κάθε εὐτυχισμένο καὶ χαρούμενο ἄνθρωπο καὶ νοιώθει ἄμετρη χαρὰ, ὅταν τοὺς βρίσκῃ κάποια συμφορά. Κανένα δὲν ἀνέχεται νὰ τὸν ἐπαινοῦνε καὶ νὰ τὸν μακαρίζουνε· καὶ ἔργο του εἶναι ἡ κατασυκοφάντηση κάθε τίμιου καὶ πολυφημισμένου ἀνθρώπου. Κι' ὅ,τι ἐπαινοῦνε οἱ ἄλλοι, αὐτὸς τὸ διαστρέφει καὶ τὸ διασύρει καὶ κανένας ἀπολύτως δὲν βρίσκῃ ἔλεος ἐμπρὸς στὰ μάτια του. Ἡ γλῶσσα δὲν κινιέται, παρὰ γιὰ νὰ κατηγορήσῃ, κι' ἀπὸ τὸ στόμα μονάχα βλαστήμιες ξερνᾷ. Κι' αὐτὸ γιὰτὶ μισεῖ κάθε εὐτυχισμένο καὶ ἡ καρδιά του ξεχειλίζει ἀπὸ φαρμάκι. Καὶ εἶναι μωρὸς κι' ἐγωϊστῆς, γιὰτὶ πιστεύει πὼς κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ του δὲν ἀξίζει τίποτα, κι' ἔχει τὴν ιδέα γι' αὐτὸ πὼς ὅλοι τὸν ἀδικοῦνε. Κι' ὅλο τὸ κακὸ συλλογιέται. Καὶ λυώνει ἀπὸ τὸ φθόνου κι' ἀπὸ τὴν ζήλεια πού αἰσθάνεται. Καὶ εἶναι ἐλεεινὸς καὶ πανάθλιος ἄνθρωπος.

(Συνεχίζεται)

Ἐπίδοση ΘΕΟΔΟΣΗ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες ταχυδρομικὰς ἐπιταγὰς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Ἐκκλησία», «Θεολογία» καὶ «Ἐφημέριος», ὅπως σημειῶσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστολῆς.

Πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς

Η ΝΟΕΡΗ ΠΟΡΕΙΑ ΜΕ ΒΙΒΛΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΑΙ ΜΥΡΟΦΟΡΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΡΥΦΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Η ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΩΜΙΑΗΣΕ ΜΕ ΤΟΝ ΘΕΟΝ

Στιγμές υπερτάτης ἀνατάσεως

Ὁ χριστιανισμὸς ζῆ τις ἡμέρες τῆς Ἀναστάσεως. Χαίρεται τὸ φῶς τοῦ ἀνοιξιάτικου ἡλίου καὶ ἀναπνέει τὸ ἄρωμα τοῦ ἔαρος. Ἡ Ἀνάστασις δημιουργεῖ στὴν ψυχὴ τοῦ Χριστιανοῦ ἓνα κόσμον μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ξυπνοῦν τὰ ὠραιότερα καὶ εὐγενέστερα αἰσθήματα καὶ ἐναγκαλιζονται ἰδέες ποὺ ἔχουν τὴν ἔμπνευσι καὶ τὸ βᾶθρον τῶν στὴν χριστιανικὴ πίστι καὶ στὴν ἀγάπη τῆς φύσεως. Μὲ τὴν ἀνάτασιν αὐτὴν ὀδεύουμε νοερῶς πρὸς τὴν ἀγίαν Πόλιν τῶν Ἱεροσολύμων, ἀναπνέουμε καὶ ζοῦμε τὴν ἀτμόσφαιρά της καὶ συμπορευόμεθα μὲ βιβλικὲς μορφές ποὺ ἐσκόρπισαν τὴν ἀκτινοβολία της κατὰ διάρκειαν τοῦ θείου Δράματος τοῦ Γολγοθᾶ καὶ κατὰ τὴν τριήμερον λαμπροφόρον ἀνάτασιν τοῦ Κυρίου.

Μᾶς συγκινεῖ μὲ τὴν μεταμέλειάν του ὁ ἄπιστος μαθητὴς, ὁ Θωμᾶς, καὶ ὡσάν ν' ἀκοῦμε μὲ συγκίνησι τὴν ὁμολογία του : «Ὁ Κύριός μου καὶ Θεός μου». Αἱ Μυροφόροι Γυναῖκες δημιουργοῦν γύρω μας ἓνα κόσμον βαθυτάτων συγκινήσεων. Πλημμυρίζουν τὴν ἀτμόσφαιρα μὲ τὸ ἄρωμα τῆς ἀγνῆς νεανικῆς τῶν ψυχῆς καὶ ὡσάν ν' ἀκοῦμε ἐπίσης τὸν λευκοφόρον νεανίσκον τῆς πέτρας τοῦ θείου μνημείου, τὸν ἄγγελον, νὰ λέγη πρὸς αὐτές. «Τί θρηνεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν». Μᾶς ἀγκαλιάζουν κατόπιν στὴ νοερὴ αὐτὴ πορεία μας πρὸς τοὺς Ἁγίους Τόπους οἱ βιβλικὲς μορφές τῶν δύο κρυφίων μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, τοῦ πλουσίου Ἰωσήφ ἀπὸ τὴν Ἀριμάθειαν, καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Νικοδήμου. Σύμβολα πίστεως καὶ τυφλῆς ἀφοσιώσεως οἱ δύο αὐτὲς μορφές. Ὑπηρέτες καὶ μάρτυρες τῆς ταφῆς τοῦ Κυρίου. Καὶ ὁ μὲν Ἰωσήφ ἐπειδὴ παρουσιάσθη εἰς τὸν Πιλάτον καὶ ἐζήτησε τὸ Σῶμα τοῦ Κυρίου, τὸ ὁποῖον καὶ ἐνεταφίασε, τὸν ἔρριψαν μέσα εἰς βαθὺ λάκον, ὁπόθεν ἀνηρπάγη διὰ χειρὸς θείου

ἀγγέλου ἐκ θείας δυνάμεως καὶ διεσώθη εἰς τὴν ἰδίαν του πα-
 τρίδα, τὴν Ἀριμάθειαν. Καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν Ἀνάστασίν του,
 ὁ Χριστὸς ἐμφανίζεται πρὸς αὐτὸν φέρων ἀκόμη τὰ δεσμὰ καὶ
 διαπιστώνει ἐναργέστερον τὸ μυστήριον τῆς Ἀναστάσεως. Ὁ
 Ἅγιος Νικόδημος ἐξ ἄλλου, διότι πρῶτος αὐτὸς διεσάφησε λε-
 πτομερῶς τὰ τοῦ Πάθους καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος
 καὶ διότι ὑπῆρξε καὶ αὐτὸς αὐτόπτης μάρτυς τῆς ταφῆς τοῦ
 Κυρίου; ἐτάχθη ἕως τὰ μαρτύρια Αὐτοῦ. Καθὼς ἐπισκεπτόμεθα
 τὸν θεῖον Γολγοθᾶν καὶ ὀδεύουμε νοερῶς τὶς ἡμέρες αὐτῆς τὸν
 δρόμο τοῦ μαρτυρίου, ὀραματιζόμεθα τὶς βιβλικὲς αὐτῆς μορφῆς
 τῶν δύο κρυφίων πιστῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου. Καὶ ἀγκαλιά-
 ζουμε στὴν ψυχὴ μας τὰς Μυροφόρους γυναῖκας. Ἦσαν πολλῆς
 αἰ γυναῖκες αὐτῆς καὶ κυριώτερες ἐξ αὐτῶν κατὰ τοὺς εὐαγγελι-
 στὰς αἰ ἐξῆς: Πρῶτη μετὰ τὴν Θεοτόκον Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ,
 ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ὁ Χριστὸς ἐξέβαλε ἑπτὰ δαιμόνια καὶ ἡ ὁποῖα
 μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἀνεχώρησε εἰς τὴν Ρώμην καὶ
 ἐνήργησε εἰς τὸν Καίσαρα Τιβέριον νὰ θανατωθῇ ὁ Πιλάτος καὶ
 οἱ ἀρχιερεῖς μὲ κακὸν θάνατον. Τελευταία εἰς τὴν Ἐφεσον
 ἐτάφη παρὰ τοῦ ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ βρα-
 δύτερον ὁ βασιλεὺς Λέων ὁ Σοφὸς μετεκόμισε μὲ μεγάλες τιμῆς
 τὸ ἅγιον λείψανόν της εἰς τὴν πρωτεύουσαν, τὴν βασιλίδα τῶν
 πόλεων. Ἡ Σαλώμη, θυγάτηρ Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος ὑπῆρξε ἡ
 δευτέρα Μυροφόρος, μητέρα Ἰακώβου τοῦ λεγομένου Μικροῦ,
 τοῦ Ἰωσῆ, τοῦ Σίμωνα καὶ τοῦ Ἰούδα καὶ τριῶν θυγατέρων
 τῆς Ἐσθῆρ τῆς Θάμαρ καὶ τῆς Σαλώμης τοῦ Ζεβεδαίου. Τρίτη
 Μυροφόρος ὑπῆρξε ἡ Ἰωάννα ἡ γυναῖκα τοῦ Χουτζᾶ, ποῦ
 ἦταν ἐπίτροπος καὶ οἰκονόμος τῆς οἰκίας τοῦ βασιλέως Ἡρώδου.
 Τετάρτη καὶ πέμπτη ὑπῆρξαν ἡ Μαρία καὶ Μάρθα αἱ ἀδελφαὶ
 τοῦ φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου, ἕκτη ἡ Μαρία τοῦ Κλεώπα ἡ
 Κλωπᾶ, ἑβδόμη ἡ Σωσάνα καὶ ἄλλες ἀκόμη οὐκ ὀλίγες ποῦ
 ὑπηρετοῦσαν τὸν Χριστὸν καὶ τοὺς ἀποστόλους του ἀπὸ τὰ
 ὑπάρχοντά των. Αὐτὴν τὴν πορείαν τῶν Μυροφόρων, τὴν
 τόσον ὑποβλητικὴν, τὴν ὀραματιζόμεθα μὲ βαθεῖαν κατάνυξι
 περὶ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου καὶ μέσα στὸ μισοσκοτάδιο ἀκόμα
 τῆς ἑαρινῆς αὐγῆς, ζοῦμε τὴν ἕκστασι, τὸν τρόπο καὶ τὴν συγ-
 κίνησίν των. Ἴσως ἐλάχιστα βιβλικὰ πρόσωπα ὅπως αἱ Μυ-
 ροφόροι νὰ καλύπτονται ἀπὸ ἓνα τοιοῦτον μυστικισμόν καὶ
 νὰ δημιουργοῦν τὴν ἀτμόσφαιρα μιᾶς τέτοιας ψυχικῆς ἀνατά-
 σεως.

* * *

Βιβλικὴ μορφή προβάλλει εἰς τὴν νοερὰν πορείαν μας
 τῶν ἡμερῶν [αὐτῶν] τῆς πασχαλινῆς περιόδου καὶ [ὁ Πα-

ραλυτικός με την αφάνταστον ὑπομονήν. Τριάντα ἑπτὰ ὀλόκληρα χρόνια ἀνέμενε κατάκοιτος εἰς τὸν δρόμον διὰ τὰ εὐρεθῆ τὸ εὐσπλαχνικὸ χέρι ποῦ θὰ τὸν ὀδηγοῦσε στὴν Προβατικὴ κολυμβήθρα. τῆς ὁποίας ἐτάραζε κατὰ καιροὺς τὸ ὕδωρ ἄγγελος Κυρίου καὶ μετὰ τὴν ἀναταραχὴν τοῦ ὕδατος ἐγένετο ὑγιῆς ἐκεῖνος ποῦ θὰ ἐπρολάμβανε τὰ βαπτισθῆ. Τὸν διέκρινε στὸ πέρασμά του ὁ Λυτρωτής, τὸν εὐσπλαχνίσθη καὶ τὸν ἐθεράπευσε διατάξας αὐτὸν νὰ ἄρῃ τὸν κράβατόν του καὶ νὰ περιπατήσῃ. Ἦταν τυφλὸς ἐκ γενετῆς ὡς ἀναφέρεται; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ἀλλ' ἔτσι ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ζωὴν του ὀλόκληρον διὰ τὰ διαπιστωθῆ ἢ θαυματουργικὴ δύναμις τοῦ Κυρίου.

Ἡ πλέον ἐνδιαφέρουσα ἀπὸ τὶς Βιβλικὰς αὐτὰς γυναῖκες μετὰ τὰ μῦρα, ποῦ ἑορτάζει ὁ ὁ Χριστιανισμὸς τὴν πέμπτην Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, παραμένει πάντοτε εἰς τὴν μνήμην καὶ ξαναζωντανεῖ εἰς τὴν νοεράν μας πορείαν τῶν ἑορταστικῶν ἡμερῶν πρὸς τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, εἶναι ἡ Σαμαρείτις.

Ἡ συνάντησις εἰς τὴν ἱστορικὴν πηγὴ τοῦ πατρὸς Ἰακώβ καὶ ὁ ἐπακολουθήσας διάλογος παραμένει μνημειώδης. Εἰς οὐδένα ἄλλον ὠμίλησε τόσο καθαρὰ καὶ ἐφανέρωσε τόσο σαφῶς ὁ Ἰησοῦς τὸν ἑαυτὸν του ὡς Θεὸν ὅσον εἰς τὴν γυναῖκα αὐτὴν διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν πίστιν ποῦ ἔδειξε πρὸς Αὐτόν. Καὶ ἐνῶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς θέλοντας ἐνίστε νὰ συνομιλήσουν πρὸς ἀπλοὺς καὶ ἀμαθεῖς κρύβουν τὴν βασιλικὴν τῶν μεγαλοπρέπειαν ὑπὸ ἰδιωτικὴν μορφήν, ὁ Μέγας Βασιλεὺς εἰς τὴν εὐτελεῖ αὐτὴν γυναῖκα ἐδήλωσε τὴν κρυπτομένην βασιλικὴν του Μεγαλειότητα λέγοντας «Ἐγὼ ὁ λαλῶν σε εἰμὶ ὁ Μεσσίας» ἀλλ' ἡ μορφή τῆς Σαμαρείτιδος γυναῖκας ποῦ εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀποκαλυφθῆ σ' αὐτὴν μετὰ τὴν παρρησίαν ὁ Λυτρωτής, δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὰς εὐαγγελικὰς περικοπὰς τῆς περασμένης Κυριακῆς. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἔζησε καὶ μίαν ἄλλην ἱστορίαν μεγάλην καὶ χριστιανικὴν. Μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου καὶ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπὶ τοὺς Ἀποστόλους τῆν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Φωτεινὴ, ἡ Σαμαρείτις τοῦ φρέατος τοῦ Ἰακώβου, ἐβαπτίσθη ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους μαζί με τοὺς δύο υἱοὺς τῆς καὶ τὶς πέντε ἀδελφές τῆς καὶ ἤρχισε περιοδεύουσα ἀπὸ χώρα σὲ χώρα καὶ κηρύττουσα τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

* *

Κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ ἀσεβοῦς τυράννου βασιλέως τῆς Ρώμης Νέρωνος ἡ Φωτεινὴ μαζί με τὸν μικρότερον υἱὸν τῆς Ἰωσήφ

εὕρισκετο στήν Καρθαγένη καὶ ἐκήρυττε τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. Ὁ μεγαλύτερος υἱὸς τῆς ὁ Βίκτωρ, ἦταν γενναῖος καὶ ἥρωϊκὸς στρατιώτης, προαχθεὶς ὑπὸ τοῦ Χριστιανομάχου Νέρωνος μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ στρατηλάτη καὶ ἀποσταλεὶς εἰς τὴν Ἰταλίαν διὰ νὰ τιμωρήσῃ ὅλους τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς. Πληροφορηθεὶς ὅμως ὁ σκληρὸς βασιλεὺς, ὅτι ὁ στρατηλάτης Βίκτωρ καὶ ὁ δούξ Σεβαστιανὸς ἐπέστρεψαν πολλοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ, ἡ δὲ μητέρα τοῦ στρατηλάτη Φωτεινή, ἡ βιβλικὴ Σαμαρείτις, μαζί μὲ τὸν ἄλλον υἱὸν τῆς τὸν Ἰωσήν, εὕρισκομένη εἰς τὴν Καρθαγένην, πράττει τὰ ἴδια, ἔστειλε μεγάλον ἀριθμὸν στρατιωτῶν διὰ νὰ φέρουν εἰς τὴν Ρώμην ὅλους τοὺς εὕρισκομένους ἐκεῖ ἄνδρας καὶ γυναῖκας. Προηγουμένως ὅμως ἐνεφανίσθη εἰς αὐτοὺς ὁ Χριστὸς, εἰς δὲ τὴν ἁγίαν Φωτεινὴν ἐφάνέρωσε ὅσα ἐμελλον νὰ συμβοῦν εἰς αὐτήν. Ἀνεκδιήγητα ὑπῆρξαν τὰ μαρτύρια τῶν χριστιανῶν ποὺ μετεφέρθησαν εἰς τὴν Ρώμην. Ἄπειρα ἐπίσης καὶ τὰ θαύματα ποὺ κρατοῦσαν ἐκπληκτον καὶ ἐντρομον τὸν Νέρωνα. Ἡ Σαμαρείτις ἁγία ἐδοκίμασε ὅλα τὰ βασανιστήρια. Ἄλλ' ἐὰν οἱ ἄλλοι μάρτυρες ὑπέκυπτον ἡ Φωτεινὴ παρέμενε σῶα. Θλιμμένη δὲ διότι δὲν ἐστεφανώθη μὲ τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι, παρεκάλει περὶ τούτου τὸν Θεόν. Ἐμφανισθεὶς μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς αὐτήν ὁ Κύριος καὶ σφραγίζοντας τὴν μὲ τὸ σημεῖον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τρεῖς φορές, τὴν ἐθεράπευσε ἀπὸ ὅλες τῆς πληγῆς τοῦ σώματός τῆς καὶ ὕστερα ἀπὸ ὀλίγες ἡμέρας ἡ ἁγία μεγαλομάρτυς Φωτεινὴ, ἡ Σαμαρείτις, ὑμνοῦσα καὶ εὐλογοῦσα τὸν Θεὸν ἀφῆκε εἰς χεῖράς του τὴν τιμὴν ψυχῆς τῆς.

Ἡ μεγαλομάρτυς ποὺ ἐώρτασε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ Χριστιανισμὸς, παραμένει σύμβολο ποὺ ἡ ἀκτινοβολία τῆς ἐφώτισε τὴν εὐλαβικὴ μας νοερὴ πορεία κατὰ τὰς τελευταίας αὐτὰς ἑορταστικὰς ἡμέρας καὶ καταλήγει εἰς τὴν λαμπρὰν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς.

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Παρακαλοῦνται τὰ Ἐκκλ. Συμβούλια τῶν Ἱ. Ναῶν, οἵτινες λαμβάνουν τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ὅπως καταβάλουν εἰς τὸ Τοπικὸν TAKE τῆς περιφέρειας των τὴν τυχὸν ὀφειλομένην συνδρομὴν των, ἥτις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957 καθωρίσθη εἰς δρχ. 30 ἐτησίως, ἐκτὸς τῶν Ἱ. Ναῶν τῶν περιφερειῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, τῶν ὁποίων ἡ συνδρομὴ καθωρίσθη εἰς δρχ. 50, 75 ἢ 100, ἀναλόγως τῆς κατηγορίας ἐκάστου.

«ΦΙΛΟΘΕΟΥ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ»

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΨΥΧΩΦΕΛΕΙΣ ΕΠΙΣΤΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ «ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ»

Ἐπὶ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΤΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΕΩΣ

Ἐπεροχὴ τοῦ νόμου τῆς χάρις ἀπὸ τὸν παλαιὸ νόμο
τοῦ γράμματος.

Στὸ ΚΗ' κεφάλαιο τοῦ Δευτερονομίου μᾶς προβάλλονται πόσα καλὰ μπορούσανε νὰ ἐλπίζουνε οἱ Ἑβραῖοι, ὅταν ἐτηρούσανε τὶς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ· κι' ἀντίθετα, πόσα κακὰ θᾶπρεπε νὰ περιμένουνε, ὅταν τὶς ἀθετούσανε.

Ἀπὸ τ' ἀγαθὰ δὲ καὶ τὰ κακὰ αὐτὰ ποὺ μᾶς προβάλλονται, γίνεται φανερό, πὼς ὁ παλαιὸς νόμος ἦτανε ἄτελος καὶ προκαταρκτικός· καὶ κατάλληλος γιὰ ψυχὰς ἄφτερες ἀκόμη κι' ἀδύναμες, καὶ βυθισμένες στὴ χαμοζωὴ καὶ σ' ἐπιδιώξεις νηπιόφρονες.

Α'. Ζητᾶ νὰ τοὺς προσελκύσῃ στὴν τήρηση καὶ τὴν πραγματοποίησιν τῶν θείων ἐντολῶν, μὲ τὴν ὑπόσχεση πραγμάτων εὐχάριστων καὶ ἐπιθυμητῶν, σὰν νᾶναι μικρὰ παιδιὰ· καὶ τοὺς ἀποτρέπει ἀπὸ τὴν ἀθετησὴ τους κι' ἀπὸ τὴν παραβασὴ τους μὲ τὴν ἀπειλὴ φοβερῶν ποινῶν καὶ τιμωριῶν, σὰν νᾶναι δούλοι.

Β'. Τόσον οἱ ἀπολαύσεις, ὅσον καὶ οἱ ποινές, ποὺ μ' αὐτὲς τοὺς φοβερίζει, εἶναι σωματικές καὶ γήϊνες καὶ πρόσκαιρες ὅλες, σὰν νὰ μὴν ὑπῆρχε δηλαδὴ ἄλλη ζωὴ ἐκτὸς αὐτὴν τὴν σωματικὴ μας, ποὺ εἶναι περαστικὴ κι' ὀλιγόχρονη.

Γ'. Ἄν προσέξῃ κανεὶς καλὰ βλέπει, πὼς οἱ κατάρεις ποὺ ἐκτοξεύει ἀφήγονται μὲ πολλὴ μεγαλύτερην ὀρμὴ καὶ καταφορὰ, κι' ὅτι οἱ εὐχὲς καὶ οἱ εὐλογίες ἐκφράζονται κάπως ἀτονώτερα. Οἱ μὲν εὐλογίες ἀραδιάζονται σύντομα κι' ὡς τὸ δέκατο τρίτο ἐδάφιο· οἱ δὲ κατάρεις ὡς τὸ τέλος σχεδὸν τοῦ κεφαλαίου «ἐπειδὴ—λέει ὁ Θεοδώρητος—τοὺς πονηροὺς δούλους

δὲν τοὺς ὠφελοῦνε καὶ δὲν τοὺς συγκρατοῦνε τόσον οἱ ὑποσχέσεις γιὰ ἐλευθερία, ὅσον οἱ φοβέρες τῶν ποινῶν καὶ τοῦ ξυλοδαρμοῦ».

Πολὺ διαφέρει ὁμως ὁ νόμος τοῦ Εὐαγγελίου· νόμος ποὺ ταιριάζει σ' ἐλεύθερους ἀνθρώπους καὶ στοὺς ἄνδρες τῆς θείας Χάρης. Νόμος τέλειος, καὶ ὑψηλός, καὶ πραγματικὰ οὐράνιος. Νόμος, ποὺ οὔτε τίς θλίψει καὶ τίς κακοτυχίες τῆς ζωῆς, καὶ τίς λογῆς λογῆς περιπέτειες καὶ δυστυχίες δὲν τίς θεωρεῖ σὰν τὸ κυρίως κακό, οὔτε πάλι τίς ἐγκόσμιες εὐτυχίες καὶ χαρὲς καὶ ἀπολαύσεις καὶ τὸν πλοῦτο, δὲν τὸ νομίζει, σὰν τὸ κυριώτερον ἀγαθόν· ἀλλὰ στοὺς τηρητὲς τῶν θείων ἐντολῶν ὑπόσχεται ἄλλα ἀγαθὰ ὁ νόμος αὐτός. Ποιὰ εἶναι αὐτά; Ζωὴ αἰώνια, καὶ μακαριστὴ καὶ τρισευτυχισμένη. Καὶ μ' ἄλλα κακὰ φοβερίζει τοὺς παραβάτες καὶ τοὺς καταφρονητὲς. Μὲ ποιὰ; Μὲ μιὰ κολασμένη ζωὴ, ποὺ θᾶναι ἀτέλειωτη καὶ χωρὶς παρηγοριά.

Παρακινεῖται, ναί, κι' ὁ Χριστιανὸς—εἶναι ἀλήθεια αὐτὸ—στὴν τήρηση τοῦ θείου νόμου ἀπὸ φόβο· καὶ γι' αὐτὸ ψάλλει κι αὐτὸς μαζὶ μὲ τὸν Δαβὶδ «Μέτοχος ἐγὼ εἶμι πάντων τῶν φοβουμένων σε καὶ τῶν φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου» (Ψαλ. ριγ', 63). Καὶ παρακαλεῖ καὶ δέεται, νὰ μὴν τοῦ λείψῃ ποτὲ ὁ τέτοιος φόβος, ὁ χρήσιμος καὶ σωτήριος· γιὰ νὰ δαμάξῃ, καὶ κατὰ κάποιον τρόπο νὰ καρφώνῃ τοὺς ἄτακτους σκιρτημοὺς τῆς σάρκας του· «Καθῆλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου· ἀπὸ γὰρ τῶν κριμάτων σου ἐφοβήθην» (Ψαλ. ριγ' 120). Ὁ φόβος ὁμως αὐτὸς δὲν εἶναι διόλου δουλικός· εἶναι φόβος παιδιοῦ, ἐπειδὴ αἰσθάνεται, πὼς τὸν βλέπει καὶ πὼς τὸν παρακολουθεῖ, σὰν νᾶναι παρῶν, ὁ πανάγαθος Δημιουργὸς καὶ οὐράνιος Πατέρας του.

Ἐπειδὴ λοιπὸν σέβεται τὴν παρουσίαν του, προσέχει καὶ σπουδάζει νὰ πραγματοποιῆ τὸ πατρικὸ του θέλημα· «Ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς σου, ὅτι πᾶσαι αἱ ὁδοί μου ἐναντίον σου Κύριε» (Ψαλ. ριγ', 168)· καὶ ξεμακραίνει κι' ἀποφεύγει κάθε παράνομην ἐνέργεια, γιὰ νὰ βάζῃ

σὲ πράξει τις παραγγελίες του· «Ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς ἐκώλυσα τοὺς πόδας μου, ὅπως ἂν φυλάξω τοὺς λόγους σου» (αὐτ. 101). Κι' οὔτε στὸ παραμικρὸ ἀπὸ τὰ νομοθετημένα δὲν τολμᾷ νὰ παρεκκλινήῃ· κι' ἓνα μονάχα συλλογίζεται, ποιὸς εἶναι δηλαδὴ αὐτὸς ποὺ ἐνομοθέτησε· «ἀπὸ τῶν κριμάτων σου οὐκ ἐξέκλινα, ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με» (αὐτ. 102).

Ἀποβλέπει, ναί, κι' αὐτὸς στὰ ὑποσχημένα ἀγαθὰ, κι' ἐλπίζει, πῶς θ' ἀπολαύσῃ τὴ μακαριστὴν ἀνταπόδοση κι' ἀνταμοιβή. «Ἐκλινα τὴν καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι τὰ δικαιώματά σου εἰς τὸν αἰῶνα δι' ἀντάμειψιν· (αὐτ. 112). Ἀποβλέπει ὅμως στὴν αἰώνιαν ἀντάμειψη, κι' ὄχι στὴν διαβατικὴ καὶ τὴν πρόσκαιρη· «Εἰς τὸν αἰῶνα». Καὶ ἡ ἐλπίδα του αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ μιὰν ἀληθινὴ κλίση τῆς καρδιᾶς του· «ἐκλινα τὴν καρδίαν μου»· γιατί στοχάζεται, πῶς οἱ θεῖες ἐντολές εἶναι δίκαιες κι' εὐλογες· κι' ἔχει πραγματικὴ ἔφεση καὶ προαίρεση νὰ τίς φυλάξῃ : «τοῦ ποιῆσαι τὰ δικαιώματά σου».

Καὶ ἡ φύλαξη αὐτὴ δὲν εἶναι μιὰ ἐμποροπραξία, μάταιη καὶ γήινη, ἐπειδὴ προτιμᾷ ἀπὸ τὸ κάθετὶ ἄλλο τὸν νόμο τοῦ Κυρίου, «ὑπὲρ χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου· καὶ ἀγαπᾷ τίς ἐντολές του «ὑπὲρ τὸ χρυσίον καὶ τὸ τοπάζιον» (Ψαλμ. ριγ', 127)· καὶ παραπάνω ἀπὸ κάθε πολῦτιμο πετράδι. Εὐχαριστεῖται στὸ θεῖο νόμο· κι' αὐτὸς εἶναι ὁ μοναδικὸς του θησαυρός· στὴ μελέτη του καταγίνεται διαρκῶς· καὶ τοῦ εἶναι γλυκύτερα τὰ λόγια του «ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον». Εἶναι ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀναγάλισις τῆς καρδιᾶς του· εἶναι σάστισμα καὶ θαῦμα γιὰ τὸν νοῦ του· εἶναι ἀσταμάτητη λαχτάρα καὶ πόθος γιὰ τὴν ψυχὴ του. «Ἐπεπόθησα τοῦ ἐπιθυμῆσαι τὰ κρίματά σου ἐν παντὶ καιρῷ». Ἀδιάλειπτα τὰ ἐξετάζει, ἐπειδὴ τὰ θαυμάζει. Κι' ὅσο περισσότερο τὰ θαυμάζει, τόσο κι' ἐπιμελέστερα τὰ ἐρευνᾷ. Τὰ φυλάγει, ἐπειδὴ τ' ἀγαπᾷ. «Θαυμαστὰ τὰ μαρτύριά σου, διὰ τοῦτο ἐξηρεύνησεν αὐτὰ ἡ ψυχὴ μου». «Ἐφύλαξεν ἡ ψυχὴ μου τὰ μαρτύριά σου, καὶ ἠγάπησεν αὐτὰ σφόδρα». (Ψαλμ. ριγ', 29, 167).

(Συνεχίζεται)

Ἀπόδοση ΘΕΟΔΟΣΗ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ, ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΑΠΟΡΙΕΣ

Δ'.

35. Κατά τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων ἡ ἀπόλυσις πρέπει νὰ γίνῃ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ ἢ στὸ τέλος αὐτοῦ; Ἐὰν γίνῃ στὸ τέλος οἱ πιστοὶ φεύγουν. Πῶς καὶ πότε πρέπει νὰ γίνεται γιὰ τὴν καλλιτέραν τάξιν τῆς ἐκκλησίας; (Ἐρώτησις αἰδεσ. Κ. Μήτσιου).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἰσχύοντος Τυπικοῦ καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων καὶ κατὰ τὴν παραμονή της τελεῖται εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνο εὐχή, συναπτῶς μὲ τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ ἀποτελεῖ μαζί μὲ αὐτή, μποροῦμε νὰ εἰποῦμε, μιὰ ἐνιαία ἀκολουθία, ἀφοῦ ἡ δευτέρα δὲν ἀρχίζει μὲ εὐλογία καὶ οἱ δύο μαζί κατακλείονται μὲ μιὰ καὶ μόνο ἀπόλυσι, τὴν ἀπόλυσι τῆς θείας λειτουργίας γιὰτὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ στερεῖται ἰδικῆς τῆς ἀπολύσεως. Καθὼς χαρακτηριστικὰ σημειώνουν ὅλα τὰ Τυπικὰ καὶ τὰ Εὐχολόγια, χειρόγραφα καὶ ἔντυπα, «μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ἱερέα τὴν ὀπισθάμβωνο εὐχὴν ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῷ λουτρῷ προπορευομένου τοῦ ἱερέως μετὰ λαμπάδων καὶ θυμιατοῦ· καὶ ἡμεῖς ψάλλομεν τὰ τροπάρια, ἤχος πλ. δ', Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων... κλπ.». Κατὰ μερικὰ μάλιστα χειρόγραφα δὲν ἐλέγετο οὔτε ἡ ὀπισθάμβωνο εὐχή, ἀλλὰ ἡ πομπὴ πρὸς τὴν κολυμβήθρα ξεκινοῦσε ἀμέσως «μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὴν ἁγίαν λειτουργίαν καὶ τὸ Ὅρθοι μεταλαβόντες» ἢ «μετὰ τὴν πλήρωσιν τῆς θείας λειτουργίας καὶ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν...», ἡ δὲ ὀπισθάμβωνο εὐχή καὶ ἡ ἀπόλυσις ἐλέγοντο μετὰ τὴν ἐπιστροφήν στὸ ναό. Αὐτὰ δείχνουν πῶς ἔντονα τὴν ἐνσωμάτωσιν τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ στὴ θείαν λειτουργίαν. Ἀκόμη δὲ καὶ τὸ «Ἐἶπεν τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον...», πῶς κατὰ τὰ νεώτερα ἔντυπα Τυπικὰ λέγεται πρὸ τοῦ «Φωνὴ Κυρίου...», ἐλέγετο πάντοτε μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ τὸ τροπάριον «Ἀνυμνήσωμεν πιστοί, τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ οἰκονομίας τὸ μέγεθος...», πῶς δὲν ψάλλεται μὲν σήμερον, ἀλλὰ τότε συνώδευε τὴν ἐπιστροφήν τῆς πομπῆς στὸ ναό, ὅπως τὸ «Φωνὴ Κυρίου...» τὴν ἐξόδον της. Εἶναι δὲ χαρακτηριστικόν, ὅτι καὶ τὰ χειρόγραφα πῶς σημειώνουν ὅτι ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ ἐτελεῖτο «μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θείας λειτουργίας» δὲν ἐννοοῦν τὴν πλήρη ἀπόλυσι, ἀφοῦ στὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγιασμοῦ

αναγράφουν τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου...» καὶ τὴν τελεία ἀπόλυσι. Ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ παλαιὰ καὶ σωστὴ πρᾶξι φαίνεται καὶ ἀπὸ τῆς μέχρι σήμερα στὴς Μονὲς τοῦ ἁγίου Ὁρους τηρουμένη τάξι, κατὰ τὴν ὁποία τὸ «Φωνὴ Κυρίου...» ἀρχίζει ἀμέσως μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνο εὐχὴ καὶ τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα...» μὲ τὴν ἀπόλυσι λέγονται στὸ τέλος τοῦ ἁγιασμοῦ.

Τὸ πρόβλημα ὅμως ποῦ ἀντιμετωπίζει στὴν πρᾶξι ὁ ἱερεὺς ποῦ ὑποβάλλει τὴν ἐρώτησι εἶναι σοβαρό, γιατί ἂν κατὰ τὴν ἀκριβῆ τάξι ραντίσῃ ὅλο τὸ λαὸ στὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ, στὸ τέλος δὲν θὰ μείνῃ κανεὶς στὴν ἀπόλυσι, ἀφοῦ ἓνας—ἓνας θὰ ἀποχωρῇ μετὰ τὴν μετάληψι καὶ τὸν ραντισμὸ μὲ τὸ ἁγιασμένο νερό. Σὲ μεγαλύτερο μάλιστα βαθμὸ θὰ συμβῆ αὐτὸ ἂν ἡ ἀκολουθία τελεσθῇ, ὅπως προβλέπεται ἀπὸ τὸ Τυπικόν, ἔξω ἀπὸ τὸν ναό, στὴν φιάλη. Φυσικὰ κανεὶς δὲν θὰ ἔχῃ τὴν ὑπομονὴ νὰ περιμένῃ νὰ τελειώσῃ ἡ προσέλευσι τῶν πιστῶν στὸν ἁγιασμὸ γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ μὲ τὸν ἱερέα στὸ ναὸ καὶ νὰ ἀκούσῃ τὴν ἀπόλυσι. Ἄλλ' ἡ εὐλογία τῆς ἀπολύσεως προϋποθέτει τὴν παρουσία τῶν πιστῶν κ' ὄχι τὸν ἄδειο ναό. Ἡ λύσι θὰ βρεθῇ κατ' ἀναλογίαν μὲ ἄλλες παρόμοιες περιστάσεις. Παράδειγμα χαρακτηριστικὸ εἶναι ἡ διανομὴ τοῦ ἀντιδώρου. Κατὰ τὴν ἀκριβῆ παλαιὰ τάξι ἡ ἀπόλυσι θὰ ἔπρεπε νὰ γίνεταί μετὰ τῆς διανομῆς τοῦ ἀντιδώρου ἢ τοῦλάχιστον, ὅπως μέχρι σήμερα στὸ ἅγιον Ὁρος, τὸ «Δι' εὐχῶν» νὰ λέγεται μετὰ τῆς διανομῆς του. Σήμερα ὅμως, γιὰ τοὺς λόγους ποῦ ἀναφέρει ἡ ἐρώτησι, ἐπεκράτησε πρῶτα νὰ γίνεταί ἡ ἀπόλυσι καὶ νὰ κατακλείεται ἡ ὅλη ἀκολουθία μὲ τὸ «Δι' εὐχῶν...» καὶ ὕστερα νὰ μοιράζεται τὸ ἀντίδωρο, ἐνῶ οἱ πιστοὶ, ἐλεύθεροι πιά, ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸ ναό.

Τὸ ἴδιο μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ γίνεταί ἤδη ἀπὸ πολλοὺς ἱερεῖς, καὶ στὸν ἁγιασμὸ. Ἡ ἀπόλυσι μπορεῖ νὰ γίνῃ εὐθύς ἀμέσως μετὰ τὸ κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον...» καὶ τὸν γενικὸ ραντισμὸ τοῦ λαοῦ, ποῦ γίνεταί κατὰ τὴν ψαλμοδία του, καὶ νὰ ἐπακολουθήσῃ εὐθύς ἀμέσως ἐπὶ τόπου ἡ ἀπόλυσις, εἴτε μέσα στὸ ναὸ γίνεταί ὁ ἁγιασμὸς εἴτε καὶ ἔξω, χωρὶς νὰ ἐπιστρέψῃ ἡ πομπὴ στὸ ναό, καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ γίνῃ ὁ ραντισμὸς καὶ ἡ μετάληψις ἀπὸ τὸ ἁγιασμένο ὕδωρ καθ' ἑνὸς πιστοῦ χωριστά. Ἔτσι καὶ ἡ τάξις δὲν θὰ διασαλευθῇ καὶ ἡ ἀπόλυσις θὰ γίνῃ, ὅπως πρέπει, παρουσία τοῦ λαοῦ.

36. Ἡ ἐκτενὴς πρὸς τῆς ἀπολύσεως τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ εἶναι ὁμοία πρὸς τὴν συνήθη ἐκτενῆ ἢ ἔχει καμμιά διαφορὰ ἢ παραλείπεται ἐντελῶς; (Ἐρώτησις αἰδῆς. Ὁρ. Στιβακτάκη).

Πρὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ μικροῦ ἀγιασμοῦ προβλέπεται ἀπὸ τὰ Εὐχολόγια ἐκτενῆς («Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός... Ἐπι δεόμεθα... κλπ.»), περιλαμβάνουσα ὅμως καὶ τὴν δέησι «ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι... ἀπὸ λιμοῦ, λοιμοῦ, σεισμοῦ... κλπ.», τὸ «Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός...», τὴν εὐλογία καὶ τὴν εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας «Δέσποτα πολυέλεε...». Συνήθως τὰ ἐπὶ μέρους αἰτήματα δὲν καθορίζονται, ἀλλὰ στὴν πράξι περιορίζονται στὴν δέησι ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ «τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ὑγείας...» κλπ. αὐτῶν. Σὲ μερικὰ χειρόγραφα τὰ αἰτήματα τῆς ἐκτενοῦς αὐτῆς εἶναι πολὺ περισσότερα, διάφορα τῆς «συνήθους» ἐκτενοῦς καὶ πρωτότυπα. Περιλαμβάνουν δηλαδὴ δεήσεις «ὑπὲρ πάντων τῶν θλιβομένων καὶ ἀρρωστούντων καὶ ἐλέους Κυρίου ἐπιδεδωμένων καὶ ὑπὲρ τοῦ λυτρωθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, κινδύνου, πειρασμοῦ καὶ ἐπαναστάσεως ἔθνῶν καὶ ἐμφυλίου πολέμου καὶ αἰφνιδίου θανάτου», «ὑπὲρ τῶν ἐν ἀσθενείαις καμνόντων καὶ ὑπὲρ τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν», «ὑπὲρ τῶν ἐν ἐξορίαις καὶ αἰχμαλωσίαις κακουχομένων χριστιανῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ τοῦ ἕως αὐτοῖς ἐπὶ σωτηρίῳ ἀνακλήσει γενέσθαι τὸν φιλόνητον Θεὸν ἡμῶν», «ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς τῆς αἰωνίου τῶν ἀμαρτωλῶν κολάσεως καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας», «ὑπὲρ τοῦ ἐπομβρῖσαι τῇ γῆ ὑετὸν ἀγαθότητος» καὶ ἄλλες. Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον σὲ νέα ἐπιμεμελημένη ἔκδοσι τῶν Εὐχολογιῶν μας νὰ σταχυολογηθοῦν μερικὲς τέτοιες ὥραιες αἰτήσεις ἀπὸ τὰ χειρόγραφα καὶ νὰ ἐμπλουτισθῇ κατὰ τὸν τρόπο αὐτὸ ἢ τόσο κατὰ τὰ ἄλλα ὥραία αὐτῆ ἀκολουθία.

37. Ἡ ἀπόλυσις τοῦ μικροῦ ἀγιασμοῦ εἶναι σωστὸ νὰ γίνεταί ὅπως τὴν ἔχει τὸ Εὐχολόγιο ἢ εἶναι ὁμοία πρὸς τὴν ἀπόλυσι τοῦ ἀγίου βαπτίσματος καὶ τοῦ μεγάλου ἀγιασμοῦ, ὅπως ἰσχυρίζονται μερικοί; (Ἐρώτησις αἶδου. Ὁρ. Στιβακτάκη).

Ἡ ἀπόλυσι τοῦ μικροῦ ἀγιασμοῦ δὲν εἶναι ὅμοια μὲ τὴν ἀπόλυσι τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀγίου βαπτίσματος καὶ τοῦ μεγάλου ἀγιασμοῦ, δὲν περιλαμβάνει δηλαδὴ τὴ φράσι «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν», ἀλλὰ μόνον τὸ «Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις κλπ.». Αὐτὴν ἀναγράφουν καὶ ὅλα τὰ ἐντυπα Εὐχολόγια καὶ τὰ χειρόγραφα, τὰ ὅποια ἢ ἀπλῶς λέγουν «καὶ ἀπόλυσις» ἢ «καὶ ποιεῖ (ὁ ἱερεὺς) ἀπόλυσιν» καὶ ἐννοοῦν φυσικὰ τὴν «συνήθη» ἀπόλυσιν, ἢ ὅταν σπάνια τὴν προσδιορίζουν, ἀναφέρουν ρητῶς τὴν ἀνωτέρω χωρὶς τὸ «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου κλπ.». Αὐτὸ ἐπομένως εἶναι καὶ τὸ ἱστορικῶς ὀρθό.

Στὸ περιθώριο τῆς Ἀγίας Γραφῆς

Ο ΝΥΜΦΙΟΣ

Ὁ Χριστός, γιὰ νὰ δείξη τὴν ἀγάπη του πρὸς τὴν Ἐκκλησία, παρομοιάζει, στὸ ἅγιο Εὐαγγέλιο, τὸν ἑαυτό του μὲ νυμφίο κι' ἐκείνη μὲ νύμφη. Πρὶν ἀπὸ τὸν ἴδιο, ὁ Τίμιος Πρόδρομος του, καθὼς διαβάζουμε στὸν Ἰωάννη, πρόβαλε τὴν εἰκόνα αὐτῆ: «Ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν» (Ἰω. γ' 29).

Τὴ νύμφη, τὸ ἀνθρώπινο γένος, τὸ σωσμένο μέσα στὸ φῶς, τὴ δύναμι καὶ τὴ χάρι τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὴν ἔχει ὁ Χριστός. Αὐτός, μὲ τὴν ἄφατη κένωσι, τὸν σταυρὸ καὶ τὴν ἔνδοξο του ἀνάστασι, σώζει καὶ κατέχει τὴν Ἐκκλησία. Εἶναι ὁ Κύριός της, ὁ ἀπόλυτος κάτοχός της, ἔνωμένος γιὰ πάντα μαζί της μέσα στὴν ἄπειρη γι' αὐτὴν ἀγάπη του, πού τύπος της καὶ θύμημά της ἀμυδρὸ εἶναι ὁ ἀνθρώπινος γάμος, ἡ ἀληθινὴ κι' ἱερὴ ἀγάπη μεταξὺ τῶν δύο συζύγων. Προβάλλοντας ὁ ἀπόστολος Παῦλος αὐτὴ τὴν ἀληθινὴ κι' ἱερὴ ἀγάπη, πού βασιζέται καὶ πραγματοποιεῖται στὸ μυστήριον τοῦ γάμου, γράφει: «Καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν» (Ἐφεσ. ε' 31, 32). Μεγάλον μυστήριον εἶναι ὁ γάμος, ὅπως τὸν ἐμπνέει καὶ τὸν θεσπίζει ἡ Γραφή. Ἄλλὰ πιὸ μέγαλον μυστήριον, ἕνας ἀσύγκριτα τέλειος γάμος, ἔνωσις τοῦ νυμφίου καὶ τῆς νύμφης, εἶναι ὁ «γάμος τοῦ Ἀρνίου» (Ἀποκ. ιθ' 7), ὁ γάμος τοῦ Χριστοῦ μὲ τὴν Ἐκκλησία.

Ὅπως ὁ ἄνδρας ἀφήνει πίσω του τοὺς γονεῖς του καὶ προσκολλᾶται στὴ γυναῖκα του κι' εἶναι οἱ δύο τοὺς μιὰ σάρκα, ἔτσι, ἀλλὰ μὲ ἀπαραμίλλη πληρότητα καὶ βάθος ἀγάπης ἄμετρο, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καί, κατ' ἀνθρώπον, υἱὸς τῆς Μαρίας,

Ἡ ἀκολουθία ἐξ ἄλλου τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ δὲν ἔχει καμμιά σχέσι μὲ τὸ βάπτισμα τοῦ Κυρίου, ὅπως ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, οὔτε γίνεται εἰς ἀνάμνησιν αὐτοῦ, ὅπως ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ, ἀλλὰ ἔχει ἕνα ξεχωριστὸ χαρακτηριστὴρ καὶ διαφορετικὸ σκοπὸ. Καθαγιάζεται δηλαδὴ μ' αὐτὴ τὸ νερὸ γιὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀπὸ τοὺς πιστοὺς γιὰ τὸν ἁγιασμὸ καὶ τὴν ψυχικὴ καὶ σωματικὴ τῶν θεραπεία καὶ γιὰ εὐλογία τῶν οἴκων καὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν των, ὅπως ὡραία διατυπώνεται στίς αἰτήσεις τῶν εἰρηνικῶν καὶ στίς εὐχὰς τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς.

κινήθηκε από τις δυο αυτές αγάπες για να πραγματοποιήσει στο διηνεκές μιαν άλλη. Ένώθηκε με όλο το πεσμένο ανθρώπινο γένος, έγινε ο νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας. Με τὴ σάρκωσί του, ἄφησε τὴ δόξα καὶ τὴ μακαριότητα τῶν οὐρανῶν καί, χωρὶς βέβαια νὰ πάψη νὰ εἶναι ἐνωμένος με τὸν Πατέρα του, ὄντας τέλειος Θεός, προσέλαβε δούλου μορφή, ἔφθασε στὴν ἄκρα ταπεινώσει, ἔπαθε γιὰ μᾶς πάνω στὸν Γολγοθᾶ. Ἀλλὰ κι' ὡς πρὸς τὴν ἐπὶ γῆς μητέρα του κάτι ἀνάλογο ἔκανε. Στερήθηκε τὶς χαρὲς τῆς ζωῆς μαζί της, γιὰ νὰ σταυρωθῆ ἀνάμεσα σὲ δυὸ κακούργους.

Παρατᾶ πίσω του ὁ κάθε ἄνθρωπος τοὺς γονεῖς του, γιὰ νὰ προσκολληθῆ στὴ γυναῖκα του. Ἀλλὰ ἡ προσκόλλησις αὐτὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀμιλληθῆ στὴν προσκόλλησι τοῦ Χριστοῦ στὴν Ἐκκλησία. Δυὸ χριστιανοὶ σύζυγοι εἶναι ἄνθρωποι γενικὰ ἴσοι, με ἀντίστοιχες ἀρετὲς κι' ἐλαττώματα. Καὶ γιὰ νὰ πραγματοποιήσουν τὴν ἔνωσι τῆς ἀγάπης, πού τὴν ἐμπνέει καὶ τὴν καθιστᾶ ἐφικτὴ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου, πρέπει νὰ καταβάλουν πολλὰς κι' ἰσόβιες προσπάθειες. Καὶ πάντα, ἡ ἔνωσις αὐτὴ θὰ ἔχη ἑλλείψεις, πάντα θὰ βρίσκεται μέσα στὰ ἀνθρώπινα μέτρα, ὅσο κι' ἂν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, με τὴν ὑπερφυσικὴ τῆς δύναμι, κάνει διαρκῶς στενώτερον τὸν σύνδεσμον, θεῖα τὴν ἔνωσι.

Ἡ προσκόλλησις τοῦ Χριστοῦ στὴν Ἐκκλησία εἶναι κάτι τὸ πολὺ διαφορετικὸ καὶ τὸ ἀσύγκριτα ἀνώτερον. Ἐδῶ, ὁ Νυμφίος ἔχει ὅλη τὴν ἀξία κι' ἡ νύμφη ὅλη τὴν ἀπαξία. Ὁ Νυμφίος εἶναι ὁ «κάλλει ὠραῖος παρὰ πάντας βροτούς», ὁ παντοδύναμος, πάνσοφος καὶ γεμάτος ἀπὸ ὅλη τὴν ἀγάπην Θεός. Εἶναι ἡ ἴδια ἡ ἀγάπη (Α' Ἰω. δ' 16). «Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε... Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς... Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς» (Α' Ἰω. γ' 16, δ' 19, 10). Ἐκεῖνος τὰ πρόσφερε ὅλα, ἡμεῖς τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀναξιότητά μας. Κι' ἂν ἡ νύμφη εἶναι ὠραία κι' ἔχη τόσες χαρὲς κι' ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀγάπην ἐκεῖνου, αὐτὸ συμβαίνει γιὰ τὸ Ἐκεῖνος τῆς ἔδωσε καὶ τὴν καλλονὴν καὶ τὶς χαρὲς καὶ τὴν ἐμπνευσι καὶ τὴ δύναμι νὰ ἀνταποκρίνεται στὴν ἀγάπην του, «ἀγαπῶντας τὴν ἀγάπην του», ὅπως γράφει κάπου ὁ ἱερός Αὐγουστίνος. «Ὁ Χριστὸς δὲν ἀγαπᾷ τὴν Ἐκκλησία γιὰ τὸ εἶναι ὠραία, ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὠραία γιὰ τὸ εἶναι ἀγαπᾶ».

Ἐξ ἄλλου, ἡ προσκόλλησις τοῦ Χριστοῦ στὴ νύμφη του εἶναι τελεία, παρὰ τὶς δικὲς τῆς ἀτέλειες. Δὲν εἶναι ἀπλῶς προσ-

κόλλησις, εἶναι προσήλωσις. Γι' αὐτό, στοῦ περίφημο στιχηρὸ τοῦ ὀρθρου τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, ψάλλουμε : « Ἥλιος προσηλώθη ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας ». Δὲν καρφώθηκε μονάχα στοῦν Σταυρὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Χριστός. Εἶναι προσηλωμένος καὶ πάνω στοῦν νοητὸ σταυρὸ, ὄχι λιγώτερο πραγματικὸ ἀπὸ τὸν ξύλινο ἐκεῖνον, τοῦ καθενός μας. Εἶναι ἀμετακίνητα, ἀπόλυτα καρφωμένος πάνω στὶς τόσο ὀδυνηρὲς γι' αὐτὸν ἀδυναμίες κι' ἀτέλειές μας κι' ἀμαρτίες μας. Μᾶς ἀγαπᾷ ὄχι μόνο γιὰ λογαριασμό του, ἀλλὰ καὶ γιὰ δικό μας λογαριασμό, ἀναπληρώνοντας μὲ τὴ δική του προσηλωμένη πάνω μας ἀγάπη τὶς ὑπεκφυγές, τὶς λιποταξίες, τὰ φταιξίματα, τὰ κενὰ τῆς δικῆς μας φτωχῆς κι' ἄθλιας ἀγάπης πρὸς αὐτόν. « Ὅ,τι κι' ἂν κάνουμε, δὲν μπορούμε νὰ χαλάσουμε τὴν τέλεια ἀγάπη του πρὸς ἐμᾶς, νὰ διασπάσουμε τὴν ἔνωσί του μαζί μας. Καί, στοῦ τέλος, μᾶς κερδίζει, μᾶς ἀξιώνει νὰ τὸν ἀγαπήσουμε ὅπως ἐκεῖνος θέλει καὶ ζητεῖ.

Γι' αὐτὸ « ἐκέκωνσεν ἑαυτὸν » ἀπὸ τὴ δόξα του, ἀπὸ τὴ χαρὰ του. Γιὰ νὰ κινηθῆ πρὸς ἐμᾶς, γιὰ νὰ μᾶς κἀνη σάρκα μία μαζί του, σῶμα του μυστικὸ, ὅπως λέγει ὁ Παῦλος. Σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς προφητικὸς τύπους τοῦ Χριστοῦ, ποὺ βρίσκονται στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, παριστάνεται μεγαλόπρεπα αὐτὴ ἡ κίνησις τῆς « καταλείψεως » τοῦ θεοῦ Νυμφίου πρὸς τὴν « προσκόλλησι » στοῦ ἀνθρώπινου γένους, πρὸς τὴν ἔνωσί του μαζί μας. Πρόκειται γιὰ τοὺς στίχους 6, 7 τοῦ 1η΄ Ψαλμοῦ, ὅπου ὁ Μεσσίας συμβολίζεται μὲ τὸν Ἥλιο : « Καὶ αὐτὸς—ὁ Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης—ὡς νυμφίος ἐκπορευόμενος ἐκ παστοῦ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσεται ὡς γίγας δραμεῖν ὁδὸν αὐτοῦ· ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ—ἀπὸ τὴ δόξα τοῦ Πατρὸς του—ἢ ἔξοδος αὐτοῦ καὶ τὸ κατάντημα (δηλαδὴ ἢ κατάληξις) αὐτοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ—ὡς τὸ δυσμικὸ χῶρο τῆς πτώσεως καὶ τῆς θανάσιμης ἐνοχῆς τοῦ ἀνθρώπινου γένους—καὶ οὐκ ἔστιν ὅς ἀποκρυβῆσεται τῆς θέρησις αὐτοῦ ».

Ποιὸς μπορεῖ νὰ ξεφύγῃ τέτοια ἀγάπη ;

ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν « Ἐφημέριον » ἀπευθυντέον :
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
Ὁδὸς Φιλοθέης 19, Ἀθῆναι - Τηλέφ. 227.689.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΝΕΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΤΟΥ ΕΚ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ*

Νοεμβρίου γ'.

Μνήμη τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν
καὶ νέου Ἱερομάρτυρος Γεωργίου, τοῦ ἐκ Νεαπόλεως
Μικρᾶς Ἀσίας, τοῦ θαυματουργοῦ.

ΕΝ Τῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Μετὰ τὸν Προοιμιακόν, τὸ «Μακάριος ἀνὴρ». Εἰς
δὲ τὸ «Κύριε ἐκέκραξα», ἰστώμεν στίχους στ', καὶ
φάλλομεν τὰ ἐξῆς Προσόμοια τοῦ Ὁσίου.

* Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Ι ἑρευς ἐνθεώτατος, καὶ θεράπων θεόληπτος, τῆς Τριά-
δος Ὁσιε ἐχηρημάτισας· ἱερουργῶν γὰρ τὰ ἄρρητα, καὶ
θεῖα μυστήρια, ὡσπερ θῦμα καθαρὸν, καὶ θυσία εὐ-
πρόσδεκτος προσενήνεξαι, τῷ Δεσπότη τῶν ὅλων θεο-
φόρε, ἐκτμηθεὶς τὸν σὸν αὐχένα, χειρὶ φονίᾳ Γεώργιε.

Τ ὦν Ὁσίων ὁμότροπος, καὶ Μαρτύρων συμμετοχος,
ἱερὲ Γεώργιε ἀναδέδειξαι· θεοπρεπῶς γὰρ τὸν βίον
σου, ἀνύων μακάριε, ὡς τῶν θείων ἐντολῶν, πληρωτῆς
ἀκριβέστατος, σαυτὸν τέθεικας, δι' ἀγάπην θεόφρον
τοῦ πλησίον· διὰ τοῦτο ἐδοξάσθης, τοῦ Παρακλήτου
τῇ χάριτι.

* Ποιηθεῖσα ἐν Ἁγίῳ Ὁρει ὑπὸ Γερασίμου Μοναχοῦ Μι-
κραγιαννανίτου, Ὑμνογράφου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλη-
σίας, ἐκδίδεται ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ι 'ερέων ἀγλαΐσμα, ἀρετῶν ἐνδιαίτημα, τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σκεῦος εὐχρηστον, ἔργων ὀσίων γεώργιον, καὶ κλέος περιδοξον, Νεαπολιτῶν πιστῶν, ἀνεδείχθης Γεώργιε, θείᾳ χάριτι· διὰ τοῦτο τελοῦμέν σου τὴν μνήμην, καὶ λειψάνων σου τὴν θήκην, περιχαρῶς ἀσπάζομεθα.

Προσόμοια ἕτερα.

Ἦχος δ' αὐτός. Ἐδωκας σημείωσιν.

Χ λαῖναν περικείμενος, ἱερωσύνης Γεώργιε, οὐρανίῳ φρονήματι, Χριστῷ ἱεράτευσας, καὶ ἀμέμπτω βίῳ, ᾧ καὶ προσηνέχθης, ὡς ἱερεῖον λογικόν, ἰδίῳ αἵματι παμμακάριστε· ἐντεῦθεν πρὸς οὐράνιον, ναὸν ἀνήλθες γηθόμενος, ὑπὲρ πάντων δεόμενος, τῶν τελούντων τὴν μνήμην σου.

Η "θεσι χρηστότητος, καὶ πολιτείας σεμνότητι, θεοφρόνως κοσμούμενος, ἐν γήρατι Ὅσιε, ἀπηνῶς ἐτμήθης, Πάτερ τὸν αὐχένα, ὑπὸ χειρὸς βαρβαρικῆς, καὶ μαρτυρίου στέφανον εἴληφας, Μαρτύρων ἰσοστάσιε, καὶ τῶν Ἀγγέλων συνόμιλε, θεοφόρε Γεώργιε, πρεσβευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ω "φθης ἐν ὀράματι, δεδοξασμένος Γεώργιε, καὶ πιστοῖς ἐφανέρωσας, τὸ θεῖόν σου λείψανον, κατηγλαϊσμένον, δόξῃ ἀφθαρσίας, καὶ δωρεᾷ τῇ θεϊκῇ, ὃ νῦν κατέχοντες ἀγαλλόμεθα, ἀγιασμόν καὶ ἴασιν, καὶ τῶν παθῶν ἀπολύτρωσιν, ἐξ αὐτοῦ κοιμιζόμενοι, τῇ πρεσβείᾳ σου Ἁγιε.

Δόξα. Ἦχος β'.

Ι 'ερωσύνη ἠγλαϊσμένος, ἱεροπρεπῶς Χριστῷ ἐλάτρευσας, ἐν ὀσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ θεοφόρε Γεώργιε· τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Πνεύματος, ῥυθμίσας σου τὴν

ζωήν, γεωργὸς ἀγαθῶν πράξεων, φερωνύμως ἐδείχθη, ἐν Ἐκκλησίᾳ Ὀσίων· καὶ τελειωθείς δι' αἵματος, μαρτυρικῆς ἀναρρήσεως ἔτυχες, ὡς τοῦ Εὐαγγελίου μύστης. Ἄλλ' ἀπαύστως ἰκέτευσέ, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου, τῆς χάριτος ἐλθούσης· ὡς γὰρ ἡ βάτος οὐκ ἐκαίετο καταφλεγόμενη, οὕτω παρθένος ἔτεκες, καὶ Παρθένος ἔμεινας. Ἀντὶ στύλου πυρός, δικαιοσύνης ἀνέτειλεν Ἥλιος, ἀντὶ Μωϋσέως Χριστός, ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἴσοδος, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. μγ' 9-14).

Τάδε λέγει Κύριος· Πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν. Τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα; Ἡ τὰ ἐξ ἀρχῆς τίς ἀκουστὰ ποιήσει ὑμῖν; Ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν, καὶ δικαιωθήτωσαν καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ. Γίνεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς, λέγει Κύριος ὁ Θεός, καὶ ὁ παῖς μου, ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε καὶ συνῆτε ὅτι ἐγὼ εἰμι. Ἐμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεός, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. Ἐγὼ ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ ὁ σῶζων. Ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα, ὠνείδισα, καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν Θεὸς ἀλλότριος. Ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός. Ἐτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγὼ εἰμι καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος· ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ λυτρούμενος ἡμᾶς, ὁ Ἅγιος τοῦ Ἰσραήλ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. γ' 1-9).

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἢ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλη εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέειρασεν αὐτούς, καὶ εὔρεν αὐτοὺς ἀξιόους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ, συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. ε' 15-στ' 3).

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστω. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήφεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν· ἐνδύσεται θώρακα, δικαιοσύνην, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον. Λήφεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὁσιότητα· ὄξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὀργὴν, εἰς ῥομφαίαν· συνεκπολεμήσει δὲ αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονas. Πορεύονται εὔστοχοι βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ

σκοπὸν ἀλοῦνται, καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ριφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαῖλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς. Καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς, καὶ σύνετε· μάθετε, δικασταί, περάτων γῆς. Ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ τοῦ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Εἰς τὴν Λιτὴν, Ἰδιόμελα. ᾠχος α'.

Χαίρει τῶν εὐσεβῶν ἡ πληθὺς, ὡς κιβωτὸν ἀγιάσματος, κεκτημένη σου τὸ σκῆνος, Ἱερομάρτυς Γεώργιε· ἡ γὰρ ἀπειρόδωρος τοῦ Πνεύματος χάρις, ἐν αὐτῷ φοιτήσασα, ἀφθαρσία αὐτὸ ἐδόξασε, καὶ ἰαμάτων δυνάμεσι, καὶ οὐρανίῳ εὐωδίᾳ. Ὅθεν αὐτὸ περικυκλοῦντες, τῆς μελλούσης δόξης τὰς ἀμοιβάς, ἐν αὐτῷ συνορῶμεν, καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, τὴν μακαρίαν ἀπόλαυσιν. Αὐτῆς καὶ ἡμᾶς ἀξίωσον, Υἱὲ Θεοῦ Μονογενές, ταῖς τοῦ Ὁσίου σου πρεσβείαις, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόνηθρος.

ᾠχος β'.

Τῶν θείων προσταγμάτων τὴν τρίβον, ἀκλινῶς πορευόμενος, πρᾶος ταπεινὸς καὶ μέτριος, ἐχρημάτισας Πάτερ· καὶ τῶν ἔργων τὴν ἐπίδειξιν, χάριτι λαμπρῶν τῶν τρόπων σου, τῇ χύσει τοῦ αἵματος, τὴν πολιτείαν σου ἐσφράγισας· καὶ δι' ἀμφοτέρων Χριστῷ εὐαρεστήσας, τῆς ἄνω βασιλείας τὸ δηνᾶριον, ἐπαξίως ἔλαβες, πρεσβεύων Γεώργιε, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε.

ᾠχος γ'.

Τοῦ μυστικοῦ ἀμπελῶνος, ἀμφιδέξιος γεωργός, ἀνεδείχθης Πάτερ Γεώργιε· γεωργία γὰρ τῶν λόγων σου, τῶν εὐσεβῶν καθαίρων τὰς ψυχάς, σωφρόνως καὶ ἀμέμπτως διήγαγες, τὴν δοθεῖσάν σοι δωρεάν αἰδίμει· ὑπὲρ ἧς κόποις καὶ μόχθοις ὀμιλῶν, ἐχθρικῆς ἰταμότητος, θῦμα ἐγένου Ὅσιε, ἀθλητικῶς τελειωθείς. Καὶ νῦν εἰς τὸ ἄνω θυσιαστήριον, νοερῶς Χριστῷ λειτουργῶν, ἐκέτευσεν δεόμεθα, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ᾠχος δ'.

Τὸ τῆς πίστεως μυστήριον, ἐν καθαρᾷ συνειδήσει ἔχων, κατὰ Παῦλον τὸν μέγαν, ἱερεὺς Θεῷ εὐπρόσδεκτος, καὶ λειτουργὸς τῆς θείας χάριτος, ἀληθῶς ἐχρημάτισας Πάτερ· ἐντεῦθεν ὁσίως Χριστῷ ἱεουργῶν, ὡς θυσίαν καθαρὰν καὶ δῶρον τίμιον, τὸ σὸν αἷμα αὐτῷ προσήγαγες, τυθεὶς ὑπὲρ τοῦ πλησίον· διὸ κατ' ἀξίαν σε ἐδόξασεν, ὁ παρέχων ἐκάστῳ τὰς ἀξίας, καὶ βραβεύων διὰ σοῦ, ἡμῶν τὰ αἰτήματα.

Δόξα. ᾠχος ὁ αὐτός.

Τὸν ἐν Ὅσις Ἱερομάρτυρα, καὶ ἐν ἱερεῦσιν Ὅσιον, Γεώργιον τὸν θεῖον, ἀσματικοῖς ἐπαίνοις ἐγκωμιάσωμεν· Οὗτος γὰρ ὁ μακάριος, καλῶς διακονήσας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, ἀρετῇ τὴν ἱερωσύνην ἐτίμησε, καὶ μαρτυρικῶς τέλει, τὸ δοθὲν αὐτῷ τάλαντον γεωργήσας, ἠὺξημένον Χριστῷ προσήγαγεν, ὡς νουνεχῆς καὶ φρόνιμος, οἰκονόμος τῆς χάριτος. Καὶ νῦν Ἀγγέλοις συνῶν, ἀδιαλείπτως πρεσβεύει, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ε'κ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα σε δοξάζωμεν τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχον, Στιχηρὰ Προσόμοια.

ᾠχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν.

Ε'χων τὴν πολιτείαν τὴν σὴν, κεκοσμημένην ἀρετῶν ταῖς λαμπρότησιν, ἐχρίσθης ἱερωσύνης, τῇ νοητῇ δωρεᾷ, καὶ ἱερομύστης ὥφθης ἐνθεος· ἐντεῦθεν ἱερευσας, τῷ Χριστῷ ὡσπερ ἄγγελος, καθαγιαζων, τελεταῖς ταῖς τοῦ Πνεύματος, καὶ ταῖς δόσεσι, μυστηρίων τῆς χάριτος, πάντων πιστῶν τὸ πλήρωμα, Γεώργιε Ὅσιε, τῆς ἐν Χριστῷ γεωργίας, κλῆμα σεπτὸν καὶ κατάκαρπον. Ἀπαύστως δυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου...

Δρόμον ἀναλαβὼν ἱερόν, ὡσπερ ὀδίτης ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἀδίκως ἐκτάνθης Πάτερ, ὑπὸ φονίας χειρός, καὶ μαρτύρων στέφει κεκαλλώπισαι· ἐντεῦθεν τὸ σῶμά σου, τοῖς πιστοῖς ἀπεκάλυψας, μετὰ χρονίαν, ἐν τῷ τάφῳ κατάθεσιν, σῶον ἀφθαρτον, καὶ ὀσμῆς θείας ἔμπλεων· ὅπερ ὡς θεοδώρητον, πλουτοῦντες θησαύρισμα, τῆς ἐξ αὐτοῦ προιούσης, καταπολαύομεν χάριτος, Χριστὸν ἀνυμνοῦντες, τὸν παρέχοντα τοῖς πᾶσι, τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεός...

Χαίροις ὁ θεοφόρος ἀνήρ, ὁ τῶν Ὁσίων κοινωνός καὶ ἰσότιμος· ὁ χέας ὑπὲρ ἀγάπης, τῆς τοῦ πλησίον σαφῶς, τὸ σὸν αἷμα Πάτερ προθυμότατα· ἐντεῦθεν συνόμιλος, Ἀθλοφόρων γεγένησαι, καὶ τὸ σὸν σκῆνος, ὁ

δεχθείς σου τὴν ἄθλησιν, ἐθαυμάστωσεν, ἀφθαρσία καὶ θαύμασιν, ὅπερ μετακομίσαντες, εἰς πόλιν τοῦ Κέκροπος, ἐκ τῆς χθονὸς τῆς πατρίου, Νεαπολῖται Γεώργιε, χαρᾶς ἡμᾶς πλείστης, κατηξίωσαν ὑμνοῦντας, τὴν θείαν χάριν σου.

Δόξα. ᾠχος πλ. δ'.

Τῆ γεωργία τῶν ἀρετῶν, φερωνύμως Πάτερ κομῶν, τῶ οἰκίῳ αἵματι ἐφοίνιξας, τῆς ἱερωσύνης τὴν στολήν. Μακάριος εἶ, ὅτι τῶν θείων ἐντολῶν, ἐργάτης γενόμενος, τῆς αἰωνίου μακαριότητος, κληρονόμος ἐδείχθης. Διὸ δυσωποῦμέν σε, Γεώργιε θεῖε, ὡς παρρησίαν ἔχων πρὸς Χριστόν, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Δέσποινα πρόσδεξαι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον, καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον.

ᾠχος γ'. Θείας πίστεως.

Βίον ἅγιον, ἐμφρόνως ἔχων, ἱεράτευσας, Θεῶ ὁσίως, θεοφόρε παμμάκαρ Γεώργιε· καὶ γεωργῶν τῆς ἀγάπης τὸ πλήρωμα, τὸν ἱερόν ἀπετμήθης αὐχένα σου. Πάτερ Ὅσιε, Χριστόν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Θεοτοκίον.

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν, τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀνυμνοῦμεν Θεοτόκε Παρθένε· ἐν τῇ σαρκὶ γὰρ τῇ ἐκ σοῦ προσληφθείσῃ, ὁ Υἱός σου καὶ Θεὸς ἡμῶν, τὸ διὰ Σταυροῦ καταδεξάμενος Πάθος, ἐλυτρώσατο ἡμᾶς, ἐκ φθορᾶς ὡς φιλόανθρωπος.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΟΝ

Μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τὸν βίον σου σοφέ, εὐσεβῶς διανύων, Μαρτύρων κοινωνός, ἐπὶ τέλει ἐδείχθης, τμηθεὶς τὸν αὐχένα σου, ἐχθρικῇ ἰταμότητι· ὅθεν γέγονας, τῶν οὐρανῶν κληρονόμος, ἔνθα πρέσβευε, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τελούντων, τὴν πάνσεπτον μνήμην σου.

Θεοτοκίον.

Νυμφῶν ὁ λογικός, τοῦ τῶν ὄλων Δεσπότη, σκηνὴ ἡ μυστικὴ, τοῦ Θεοῦ τῶν ἀπάντων, ὁ θρόνος ὁ περίδοξος, ἡ καθέδρα ἡ πάγχρυσος, τοῦ Παντάνακτος, ἀνευφημείσθω ἀξίως, ἡ θεόνυμφος, καὶ Θεοτόκος Μαρία, βροτῶν τὸ διάσωσμα.

Μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Οσίως ἱέρευσας, τῷ ἐπὶ πάντων Θεῷ, θυσία δὲ ἄμωμος, καὶ προσφορὰ λογικὴ, αὐτῷ προσενηνεξαι, αἵματι τῷ ἰδίῳ, ἱερώτατε Πάτερ· ὅθεν παρὰ Κυρίου, ἐδοξάσθης ἀξίως, ᾧ πρέσβευε Γεώργιε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Αΰπόρως συνέλαβες, τὸν ἐπὶ πάντων Θεόν, ἀφθόρως δὲ ἔτεκες, δίχα τροπῆς καὶ φερμοῦ, Χριστὸν τὸν Παντάνακτα· ὅθεν αὐτὸν δυσώπει, ὡς Υἱὸν καὶ Θεόν σου, δοῦναι τοῖς σὲ ὑμνοῦσιν, ἰλασμόν καὶ εἰρήνην, Παρθένε θεογεννήτορ, ἀνθρώπων βοήθεια.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα.

Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Τὸν ἀκηλίδωτον, θεόφρον βίον σου, Μαρτύρων αἵματι, ὄντως ἐλάμπρυνας, καὶ τῆς Ἀγίων δωρεᾶς, Γεώργιε ἠξιώθης· ὅθεν παριστάμενος, τῷ ἀγίῳ λειψάνῳ σου, χάριν τε καὶ ἔλεος, ἐξ αὐτοῦ ἀρούμεθα, δοξάζοντες Χριστὸν τὸν Σωτῆρα, τὸν σὲ δοξάσαντα ἀξίως.

Θεοτοκίον.

Τὸν ὑπερούσιον, Λόγον κηύσασα, ἐκ τῶν αἱμάτων σου, σαρκὸς παχύτητι, τὴν τῆς προμήτορος ἀράν, ἀνέτρεψας τῷ σῶ τόκῳ· ὅθεν ὡς αἰτίαν σε, τῆς ἡμῶν ἀναπλάσεως, εὐχαρίστῳ στόματι, Θεοτόκε γεραίρομεν, βοῶντες τὴν φωνὴν τοῦ Ἀγγέλου· χαῖρε ἡ Κεχαριτωμένη.

Τὸ ἀ' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου καὶ τὸ Προκείμενον.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ Ὁσίου αὐτοῦ.

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεός...

Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· οὐδὲν συγκαλυμμένον ἐστίν...

Ζήτηι τῇ Παρασκευῇ τῆς ζ' ἐβδομάδος τοῦ Λουκᾶ.

Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τοῦ σοῦ Ὁσίου...

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός...

Σήμερον ὁ τῆς Τριάδος ἱερεύς, καὶ λειτουργὸς Γεώργιος, μαρτυρικῶ τέλει τὸν βίον περάνας, τὸν τῆς δόξης στέφανον, παρὰ Χριστοῦ ἀνεδήσατο, καὶ ταῖς τῶν Ἀγίων συνήφθη λαμπρότησιν. Ἡμεῖς δέ, τὸ σεπτὸν αὐτοῦ σκῆνος κατέχοντες, ὡς θησαυρὸν οὐράνιον, ὁσμῆς ζωῆς πληρούμεθα, καὶ ἁγιασμοῦ κρείττονος, τῆ τοῦ Παρακλήτου δωρεᾶ, τοῦ παρέχοντος δι' αὐτοῦ, ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Εἶτα οἱ Κανόνες, τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἀγίου.

Κανὼν τοῦ Ἀγίου, οὗ ἡ Ἀκροστιχίς·

Γεώργει Γεώργιε ἡμῖν τὰ κρείττω. Γερασίμου.

Ῥδὴ α'. Ἦχος δ'. Θαλάσσης, τὸ ἐρυθραῖον.

Γαλήνην, καὶ φωτισμὸν μοι αἴτησαι Πάτερ Γεώργιε, ὡς τῷ Πατρὶ τῶν φώτων παρεστώς, καὶ τὴν γλῶσσάν μου τράνωσον, ἵνα ὑμνήσω Ἄγιε, τὰ τοῦ σοῦ βίου προτερήματα.

Εν γνώσει, πνευματικῆ κοσμούμενος, Πάτερ Γεώργιε, ἱερωσύνης τῆ καταστολῆ, ἱερῶς κατηγλάϊσας, καὶ τῷ Χριστῷ ἱερεύσας, ἐν εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

Ως θεῖος, ἱεουργὸς καὶ ὅσιος, καλῶς διήγαγες, τὴν σοὶ δοθεῖσαν χάριν ἐκ Θεοῦ, θεοφόρε Γεώργιε, καὶ ἐπαξίως εἴληφας, τὴν τῶν σῶν πόνων ἀνταπόδοσιν.

Ρημάτων, τῶν τοῦ Χριστοῦ ὑπήκοος, πέλων Γεώργιε, ὑπὲρ ἀγάπης δέδωκας σαυτόν, τοῦ πλησίον εἰς θάνατον, καὶ ξίφει τεθανάτωσαι, βαρβαρικῆ Πάτερ σκληρότητι.

Θεοτοκίον.

Γενοῦ μοι, καταφυγή καὶ δύναμις, Κόρη ἐν θλίψεσι,
καὶ βοηθὸς ἐν πᾶσι τοῖς δεινοῖς, τῇ θερμῇ ἀντιλήψει
σου, τῶν πειρασμῶν τὴν ἔφοδον, θεογεννητόρ μοι ἀπείρ-
γουσα.

Καταβασία. Ἐνοιῶ τὸ στόμα μου...

Ἐνοιῶ γ'. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί.

Εὐφραίνονται ἐπὶ σοί, καταπλουτοῦντα τὸ σεπτὸν
σκῆνός σου, ὡς θησαυρὸν Γεώργιε, Νεαπολιτῶν
τὰ συστήματα.

Ιἔρευσας εὐσεβῶς, τῷ τῶν αἰῶνων Βασιλεῖ Ὅσιε, καὶ
τούτῳ προσενηνεξαι, οἷα λογικὸν ὀλοκάρπωμα.

Γυναίω τῷ εὐσεβεῖ, ἀποκαλύψας τὸ σεπτὸν σῶμά
σου, τοῦτο ἡμῖν δέδωκας, Πάτερ ὡσπερ δῶρον οὐ-
ράνιον.

Θεοτοκίον.

Εἰξέλαμψεν ἐκ γαστρὸς, τῆς καθαρᾶς σου ὁ Χριστὸς
Ἄχραντε, καὶ πᾶσαν γῆν ἐφώτισε, τῆς θεογνωσίας
ταῖς λάμψεσι.

Καταβασία. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους...

Κάθισμα. Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Γεωργία παμμάκαρ ἐνθέων πράξεων, εὐσεβῶς δια-
πρέψας οἷα θεράπων Χριστοῦ, δι' ἀθλήσεως στεφ-
ρᾶς πρὸς φῶς ἀνέσπερον, ἀνελήλυθας λαμπρῶς, καὶ Ἀ-
γίων κοινωνός, Γεώργιε ἀνεδείχθης· μεθ' ὧν ἀπαύστως
δυσώπει, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Ε'ξ ἀγνῶν σου αἱμάτων σάρκα προσέλαβεν, ὁ ἀνεί-
θεος Λόγος τοῦ προανάρχου Πατρός, καὶ γεγέν-
νηται ἐκ σοῦ Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, θεουργήσας τὴν ἐμήν,
διὰ ἔλεος πολὺ, οὐσίαν, θεογεννητορ. Ὅν ὡς Υἱόν σου
δυσώπει, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ῥδὴ δ'. Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα.

Ω'ς ἀτίθασοι οἱ βάρβαροι Πάτερ θῆρες, ἀνηλεῶς ἐπέ-
θεντο, κατὰ σοῦ φονῶντες, καὶ σὲ θανατώσαντες,
Θεῶ ἀπετέλεσαν, θῦμα ὡς οὐκ ᾔνοντο τέλειον.

Ρ'αντισμῶ σου τῶν αἱμάτων πεφοινιγμένος, πρὸς τὸν
Χριστὸν ἀνέδραμες, ἐν ἀγαλλιάσει, τὰ γέρα τῶν
πόνων σου, ληψόμενος Ὅσιε, καὶ τῆς ἀφθαρσίας τὸν
στέφανον.

Γενναιότητι καρδίας ὑπὲρ τοῦ πέλας, τὸν βίαιον ὑπέ-
μεινας, θάνατον θεόφρον· ὅθεν πρὸς ἀθάνατον, ζωὴν
μεταβέβηκας, δόξης ἀίδιου πληρούμενος.

Ι'ατρεῖον ἀνεδείχθη ἡ θεία λάρναξ, τοῦ ἱεροῦ λει-
ψάνου σου, τοῖς προσερχομένοις· ψυχῶν καὶ σω-
μάτων γάρ, ἰάται νοσήματα, μάκαρ ἐνεργεία τοῦ Πνεύ-
ματος.

Θεοτοκίον.

Ε'κ τῶν θείων τοῦ Υἱοῦ σου παραγγελμάτων, ἄφροني
νῶ ἐξέκλινα, ὁ ἐσκοτισμένος· ἀλλὰ σὺ Πανάκραντε,
πρὸς φῶς με ἀνθέλκυσον, ἔργων μετανοίας καὶ χάριτος.

Καταβασία. Τὴν ἀνεξιχνίαστον...

᾿Ωδὴ ε΄. Σὺ Κύριέ μου φῶς...

Η΄χθη ἐκ τῆς χθονός, τῆς πατρίου τοῦ σώματός σου, καὶ δέδοται θεοφόρε, Ἀθηνῶν ἐν τῇ πόλει, ὡς ἔνθεον θησαύρισμα.

Μάρτυς ὡς ἀληθῶς, εὐσεβείας γεγένησαι, ὑπὸ χειρῶν παρανόμων, ἐκμηθεὶς τὸν αὐχένα, γνώμη κακούργου Ἁγίε.

Ι᾿ασαι συμπαθῶς, τῆς ψυχῆς μου τὰ τραύματα, Ἰερομάρτυς Κυρίου, καὶ παθῶν μου τὸν ζόφον, διάλυσον πρεσβείαις σου.

Θεοτοκίον.

Νάμασι μυστικοῖς, μητρικῆς σου χρηστότητος, κατάρδευσον τὴν ψυχὴν μου, Θεοτόκε Μαρία, πρὸς εὐκαρπίαν ἄλλον.

Καταβασία. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα...

᾿Ωδὴ στ΄. Θύσω σοι.

Τίμιος, ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος, ὁ σὸς ἐδείχθη θεόφρον· ὥσπερ ἱερεὺς γὰρ καὶ θεῖος Μάρτυς, ἐτιμήθης, δωρεαῖς οὐρανίαις Γεώργιε.

Α΄θλησιν, παθημάτων ἐν γήρατι Ὅσιε, καὶ βιαιότατον πότμον, ὑπὸ ἀνδρῶν αἱμάτων χαίρων ὑπέστης· διὰ τοῦτο, ὁ Χριστὸς σε δοξάζει Γεώργιε.

Κατεῖδόν σε, οἱ ἐν πλοίῳ τὴν σὴν δὲ οὐκ ἔγνωσαν, χάριν Γεώργιε Πάτερ· ἀλλὰ τῆς θαλάσσης τὴν τρικυμίαν, εἰς γαλήνην, προσευχῇ παραδόξως μετέβαλες.

Θεοτοκίον.

Ρᾶβδος σε, τοῦ Ἁαρὼν τὸ πάλαι ἐτύπωσεν· ἀγεωργήτως γὰρ Κόρη, ὥσπερ ἄνθος ἤνηθης πανευῶδες, τὸν Σωτῆρα, εὐωδίας τὸν κόσμον πληρώσαντα.

Καταβασία. Τὴν θείαν ταύτην...

Κοντάκιον. ᾠχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Θυσίαν Θεῶ, προσφέρων τὴν ἀνάιμακτον, ὡς ὢν ἱερεὺς, τῆς χάριτος Γεώργιε, σεαυτὸν προσήγαγες, ὡσπερ θῦμα αὐτῷ καθαρῶτατον· διὰ τοῦτο δεδόξασαι, σὺν Ὅσιων χορείαις, καὶ κλεινοῖς Ἀθληταῖς.

Ὁ Οἶκος.

Γερωσύνης τὴν στολήν, ἐνδεδυμένος Πάτερ, τῇ πρακτικῇ σου βιοτῇ, καὶ γεωργία τῶν καλῶν, διέπρεψας ἐν κόσμῳ· ἀγάπη γὰρ ἠνωμένος τῷ Θεῶ, καὶ τὸν πλησίον ὡς σεαυτὸν ἠγάπησας· ὑπὲρ οὗ τὴν ζωὴν θεῖς, ὑπὸ χειρῶν βαρβαρικῶν, ἀνηλεῶς ἐκτάνθης, καὶ μαρτυρικῆς δόξης καὶ τιμῆς μετέσχες, ὡς ἱερεὺς θεοειδῆς, καὶ τοῦ Σωτῆρος θεράπων πιστότατος· διὰ τοῦτο, τὸ θεῖον σῶμά σου, Ἀγίῳ Πνεύματι δοξασθέν, σῶον καὶ ἄφθαρτον, καὶ εὐωδίας πλήρες ἡμῖν ἐδόθη, ἱαμάτων βλυστάνον δωρεὰς Γεώργιε· ἐπαξίως γὰρ δεδόξασαι, σὺν Ὅσιων χορείαις, καὶ κλεινοῖς Ἀθληταῖς.

Συναξάριον.

Τῇ Γ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, Μνήμη τοῦ Ὁσίου καὶ θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν καὶ νέου Ἱερομάρτυρος Γεωργίου, τοῦ ἐκ Νεαπόλεως τῆς Μ. Ἀσίας, τοῦ θαυματουργοῦ.

Στίχοι.

Γεώργιον ἔμψυχον Κυρίῳ ὄφθης

Γεώργιε Ὅσιε τμηθεὶς τὴν κάραν.

Κάρηνον Γεώργιος κάρθη ἱρὸς χερσὶν ἀνδροφόνους

Ὁ νεοφανής οὗτος ἱερομάρτυς Γεώργιος, πατρίδα ἔσχε τὴν Μικρὰν καλουμένην Ἀσίαν, βλαστήσας ἐν τῇ περιοίῳ Νεαπόλεως, ἥτις Τουρκιστὶ «Νεβ-Σεχέρ» καλεῖται, καὶ ἦν διαπρέπων τῇ δεκάτῃ καὶ ὀγδόῃ ἑκατονταετηρίδι, τῷ τῆς ἱερωσύνης τετιμημένος ἀξιώματι, καὶ πλούτῳ ἀρετῶν κομῶν· ἀγάπη γὰρ καὶ πραότητι καὶ ἀνεξικακία καὶ ταπεινώσει καὶ φιλαδελφία διαλάμπων, καὶ πλείστοις ἄλλοις προτερήμασι κοσμούμενος, ὡς ἄγγελος ἐγνωρίζετο, καὶ διετέλει ἱερουργῶν τῷ τῆς προειρημένης πόλεως ναῶ, τῆς Πανάγνου Θεοτόκου τῇ Κοιμήσει σεμνυνομένῳ, καὶ ὡς μισθὸν τῆς ἀμέμπτου αὐτοῦ ἱερουργίας ἐκομίσαστο, μαρτυρικοῦ ἀξιοθῆναι τέλους ὁ μακάριος.

Ἐν ἔτει γὰρ αὐτῷ κληθεὶς ἵνα ἐκεῖ ἱερουργήσῃ, ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν εἰς τι ὄμορον χωρίον, ᾧ ἡ κλῆσις Μαλακοπή, καὶ ἐπιβὰς ὄνου, ἄτε γέρον, ἐπορεύετο τὴν ὁδόν, ἐν πολλῇ προθυμίᾳ, ἵνα μεταδῶ τὸν ἁγιασμόν τοῖς αἰτοῦσι· καὶ ἦν ἐγγίζων τῷ χωρίῳ, οὗ ἐπορεύετο, ὅτε ἄφνω ἐπέστησαν αὐτῷ δίκην θηρῶν ἀγρίων Ἀγαρηνοὶ ποιμένες, μένεα πνέοντες κατὰ τῶν πιστῶν, καὶ δὴ τῶν τοῦ Ὑψίστου λειτουργῶν, οἱ ἐπιπεσόντες τῷ πραοτάτῳ τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπῳ, ἐγύμνωσαν τῶν χιτῶνων, καὶ φονίᾳ χειρὶ τὴν τιμίαν αὐτοῦ κεφαλὴν ἀπέτεμον· καὶ ἔκειτο τὸ τοῦ Ὄσιου σῶμα, πλήρες αἱμάτων, ἐρριμμένον μετὰ τῆς κεφαλῆς τῇ ἐγγύς φάραγγι. Οὕτως ὁ θεὸς Γεώργιος ἐτέλεσε τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου «τιθεὶς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων», κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου ἐντολήν, ἀλλ' οἱ πιστοί, μὴ εἰδότες ὃ γέγονεν, ἐξῆλθον εἰς ἀναζήτησιν αὐτοῦ, καὶ ἀνεῦρον τὸ τίμιον λείψανον καθημαγμένον ἐν ᾧ ἔκειτο τόπῳ, ὅπερ σχηματίσαντες εὐλαβῶς, θρηνοῦντες εὐσχημόνως, ἐνεταφίασαν ἐν σπουδῇ τῷ ἰδίῳ τόπῳ, τῷ φόβῳ συνεχόμενοι τῶν φωνῶντων Ἀγαρηνῶν.

Ἐκρύπτετο οὖν τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος ὑπὸ γῆν· χρόνων δὲ παρωχηκότων ἱκανῶν, ὄναρ ἐφίσταται ὁ Ἅγιος γυναικὶ τινὶ χήρᾳ, σφόδρα φοβουμένη τὸν Θεόν, ἣ ἀποκαλύψας τὰ κατ' αὐτόν, ἐπέσηπτεν ἀπαγγεῖλαι ταῦτα τοῖς προὔχοσιν, ἵνα ἐλθόντες ἀνορύξωσιν αὐτόν. Ἀπιστησάσης τῆς γυναικὸς τῇ θείᾳ ὁμφῇ, αἰθὶς ἐπιφαίνεται, ἐπιτάσσων μὴ ὀκνηῆσαι, ἀλλὰ τὸ τάχος ἀπελθεῖν· ἡ δραμοῦσα ἐν σπουδῇ, ἐκοινώσαστο τὰ ὁραθέντα καὶ λεχθέντα αὐτῇ ἀπ' οὐρανοῦ τοῖς πιστοῖς. Πίστει τότε πολλῇ καὶ πόθῳ θερμῷ, σπεύσαντες ἀπὸ Νεαπόλεως ἄνδρες εὐλαβεῖς σὺν τῷ τοῦ Ὑψίστου ἱερεῖ καὶ λειτουργῷ, ᾧ ἡ κλῆσις Νεόφυτος, ἀνεῦρον τὸ τίμιον τοῦ Ἁγίου λείψανον ἀφθαρτον καὶ ἀκέραιον, οὐρανοῦ εὐωδίας πεπληρωμένον, καὶ ἐν εὐλαβείᾳ ἀνελόντες αὐτό, κατέθεντο ἐν τῷ οἰκῆματι τοῦ προρρηθέντος ἱερέως, ἰάματα βλύζον, καὶ ἀγιαζον τοὺς προσπελάζοντας ἐν εὐσεβείᾳ. Ἀπαρῆρκει τοῦτο τοῖς πολλοῖς, καὶ

ἐβουλεύσαντο μετακομίσαι τῆνικαῦτα αὐτὸ τῷ τῆς Θεοτόκου ναῷ ὃ καὶ γέγονεν· ἀλλ' οὐκ ἠϋδόκησεν ὁ Ἅγιος ἐν τούτῳ· ἐπιστάς γὰρ κατ' ὄναρ ἐπέπληττε τοῖς πράξασι τοῦτο, νόσω ἑτασθεῖσι, διακελεύων μετατεθεῖναι ἐν ᾧ τόπῳ προαπετέθη. Ἐντρομοὶ τῇ ἐπιούσῃ, ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς μετήγαγον τὸ ἡγιασμένον σκῆνωμα καὶ ἐναπέθεντο αὐθις τῇ τοῦ ἱερῆως Νεοφύτου οἰκίᾳ, κατὰ τὴν τοῦ Ἁγίου ἐντολήν, ἰαθέντες ἅμα τῆς ἐπελθούσης ἀσθeneίας.

Τοῦτο τὸ ἱερὸν σῶμα, χαριτωθὲν τῇ χάριτι τοῦ Παναγίου Πνεύματος, πηγάζει ἰάματα, ὡς ἔφθην εἰπὼν, ἐνεργοῦν θαυμάτων δυνάμεις τοῖς ἐν πίστει προσιοῦσιν· ἱερεῖ γὰρ ἐμφανισθεὶς κατ' ὄναρ, ἐπέπληξεν αὐτόν, κρύφα λαβόντα ὄστουν ἐκ τοῦ τιμίου σκῆνους, ὡς ἂν ἐπιστρέψῃ αὐτὸ οἰκαδε· ζωγράφος τις ἐκ χωρίου καλουμένου Προκόπιον, ἀτεκνία περιαλγῶν, προσελθὼν τῷ Ἁγίῳ σὺν τῇ εὐνέτιδι, ἐδέοντο λύσιν τῆς ἀπαιδίας. Τυχόντες δὲ τοῦ ἐφετοῦ, τῇ τοῦ Ἁγίου πρεσβείᾳ, ἔτεκον ἄρρεν, ᾧ τὸ τοῦ Ἱερομάρτυρος δόντες ὄνομα, ἐκάλεσαν Γεώργιον· λήθη δέ, ἃ ἠϋξαντο ἀποδοῦναι τῷ Ἁγίῳ ἡμεληκότες, τῇ τούτου κατ' ὄναρ ἐμφανείᾳ, τὴν ὀφειλὴν προσανεπλήρωσαν, τὴν εἰκόνα τοῦ θαυματουργοῦ Ἁγίου, τοῦ τεκόντος ἄτε ζωγράφου, γράψαντος. Παιδίον τριετές, ἀδυνάτως ἔχον περὶ τοὺς πόδας, ἑθεραπεύθη τῇ τοῦ Ἁγίου χάριτι. Νέος τις πάσχων ἐξ ὀφθαλμίας, εὔρατο τὴν ἴασιν, προσελθὼν τῷ Ἁγίῳ. Οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ δαιμονῶντας ἰάσατο ὁ Ἅγιος, καὶ ἀνομβρίαν ἔλυσε, καὶ οὐ παύεται θαυματουργῶν καὶ εὐεργετῶν τοὺς ἐν ἀνάγκαις περιπίπτοντας. Ἄλλὰ καὶ τῇ Ἑλλάδι μεταγόμενον τὸ τοῦ Ἁγίου λείψανον ἐν ἔτει α' λκδ' καὶ οὐ τυχὸν τῆς προσηκούσης ἐν τῷ πλοίῳ εὐλαβείας, δις τοῖς πλωτῆρσιν ἐπεφάνη ὁ Ὄσιος, γνοὺς δὲ τὸ μυστήριον ὁ πλοίαρχος, ὁσίᾳ τιμῇ τὸ θεῖον περιέβαλε σκῆνωμα, καὶ αὐτίκα ἐκόπασεν ἡ ἀγριαίνουσα θάλασσα. Τανῦν δὲ ἀπόκειται ἐν Ἀθήναις, ἐν τόπῳ καλουμένῳ Περισός, ἔνδον τοῦ ἐκεῖσε ναοῦ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου, ἐν ἰδίῳ εὐκτηρίῳ τετησαυρισμένον, ἔνθα τελεῖται ἡ σὺναξις καὶ ἑορτὴ αὐτοῦ.

Ταῖς αὐτοῦ πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον κα
σῶσον ἡμᾶς Ἀμήν..

ᾠδὴ ζ'. Ἐν τῇ καμίνῳ.

Εργοῖς ἐνθέοις, λελαμπρυσμένος ἀξιάγαστε, ἔργον κακουργίας, ὥφθης τυραννικῆς, φονευθεὶς ἀδίκως Ὅσιε, εὐλογημένος εἶ, ὁ Θεός μου κραυγάζων καὶ Κύριος.

Ι'ταμωτάτης, καὶ μισαιφόνου προαιρέσεως, ἤνεγκας τὴν ῥώμην, ἀπίστων δυσμενῶν, ὑπ' αὐτῶν ἀποκτεινόμενος, εὐλογημένος εἶ, ὁ Θεός μου κραυγάζων καὶ Κύριος.

Τῶν ἰαμάτων, τὴν θείαν χάριν κομισάμενος, ῥῶσιν καὶ ὑγείαν, παρέχεις ἀληθῶς, τοῖς προστρέχουσι Γεώργιε, τῇ τοῦ λειψάνου σου, μετὰ πίστεως λάρνακι Ὅσιε.

Τὴν ἀνομβρίαν, λύει ὁ Κύριος Γεώργιε, τὰς τῶν εὐσεβούντων, δεξάμενος λιτάς, διὰ τῆς τιμίας κάρας σου, καὶ ὄμβρον ἄνωθεν, τῇ διψώσῃ γῆ Πάτερ κατέπεμψε.

Θεοτοκίον.

Ω'φθης τοῦ Κτίστου, Μήτηρ Παρθένε ἀειπάρθενος, τοῦτον ἐκ γαστρὸς σου, τεκοῦσα ὑπερφυῶς, ἀναπλάττοντα τοὺς κράζοντας· εὐλογημένη σύ, ἐν γυναιξίν ὑπάρχεις Πανύμνητε.

Καταβασία. Οὐκ ἐλάτρευσαν...

Ὁδὴ ἡ'. Χεῖρας ἐκπετάσας.

Γέγονεν ὁ θάνατος ὁ σός, ζωῆς τῆς κρείττονος, Πάτερ σοι αἷτιος· τοῖς δὲ πιστοῖς ὄφθης Ὅσιε, πλήρης δόξης πλήρης χάριτος, ἡγιασμένος ἐκ Θεοῦ, καὶ θαυματόβρυτος, τοῖς βοῶσιν· εὐλογεῖτε τὰ ἔργα τὸν Κύριον.

Ε'ν πίστει προσέδραμε θερμῇ, Πάτερ Γεώργιε, τῷ θείῳ σκῆνει σου, ὁ τοκεὺς πάλαι τοῦ πάσχοντος, νεανίου καὶ ἀπέλαβε, τῇ χάριτί σου ὑγιῇ, τοῦτον κραυγάζοντα· Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Ρῶσιν ἀναβλύζει ἀληθῆ, ἡ τοῦ λειψάνου σου, λάρναξ τοῖς χρήζουσι· τούτῳ γὰρ Πάτερ προσέδραμε, νεανίας πάλαι ἀλαλος, καὶ τὴν φωνὴν ἀπολαβών, τῇ ἀντιλήψει σου, Εὐλογεῖτε, ἀνεβόα τὰ ἔργα τὸν Κύριον.

Θεοτοκίον.

Α΄σπορος ἡ σύλληψις ἡ σῆ, καὶ ἀδιάφθορος, ὁ τόκος γέγονε· Θεὸν γὰρ Κόρη συνέλαβες, τὸν τὰ πάντα συστησάμενον, καὶ ἐγαλούχησας Ἀγνή, τὸν πάντα τρέφοντα πρὸς τὴν πρώτην, τοὺς βροτούς ἐπανάγοντα εὐκλειαν.

Καταβασία. Παῖδες εὐαγεῖς...

ᾠδὴ θ'. Λίθος ἀχειρότμητος.

Σῶμά σου τὸ τίμιον Πάτερ, τοῖς εὐσεβέσι φανερώσας, δέδωκας ἡμῖν τοῦτο μάκαρ, σῶον καὶ ἄφθαρτον θεία χάριτι, θαυματουργοῦν ἐκάστοτε, τοῖς προσιούσι μετὰ πίστεως.

Ι΄άματα Πάτερ βλυστάνεις, τοῦ Παρακλήτου τῇ δυνάμει, καὶ ψυχῶν τὰς νόσους ἰᾶσαι, καὶ τῶν σωμάτων τὰ ἀρρώσθηματα, Γεώργιε μακάριε, τῶν Ὁρθόδοξων ἐγκαλλώπισμα.

Μνήμην σου τὴν θείαν τελοῦντες, οἱ εὐσεβεῖς Νεαπολιῖται, τὴν τῶν Ἀθηνῶν συγκαλοῦσι, πόλιν πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου, ἥτις καὶ τὸ μυρίπνοον, σῶμά σου Πάτερ ἐθησαύρισε.

Ο΄μβρησον κάμοι θεοφόρε, χάριν καὶ ἔλεος καὶ ῥῶσιν, τῇ σῇ πρὸς Χριστὸν ἱκεσίᾳ, τῷ τοὺς ἐπαίνους σοι Πάτερ πλέξαντι, ἐν ὥρᾳ τοῦ θανάτου δέ, βοήθησόν μοι τῷ ἰκέτῃ σου.

Θεοτοκίον.

Υ "πιστον Θεόν ὡς τεκοῦσα, μετὰ σαρκὸς ἀνερμηνεύ-
τως, ὑψωσον τὸν νοῦν μου πρὸς κτῆσιν, τῶν ἀναβά-
σεων βίου κρείττονος, καὶ λάμπρυνόν με Πάναγνε, τῷ
φωτισμῷ τῆς ἀγλαΐας σου.

Καταβασία. "Απας γηγενής...

Ἐξαποστειλάριον. Τοῖς Μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Ι Ἐρωσύνης χρίσματι, εὐσεβῶς διαπρέψας, μαρτυ-
ρικῶ ἐν αἵματι, ἱερῶς ἐφοινίχθης, ἀποκτανθεὶς θεο-
φόρε, ὑπ' ἀνδρῶν μαιφόνων· διὸ Χριστὸς δοξάζει σε,
ὁ δεχθεὶς σου τοὺς πόνους ὡς ἀγαθός· "Ὀν δυσώπει
ἄφεισιν τῶν πταισμάτων, Γεώργιε δωρήσασθε, τοῖς
τελοῦσι τὴν μνήμην.

Θεοτοκίον.

Θ εὐὸν ἀσπόρως ἔτεκες, τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, φθο-
ρᾶς ἀνακαλούμενον, τὴν ἰδίαν εἰκόνα, δι' ἀγαθό-
τητος πλοῦτον, Θεοτόκε Παρθένε· διὸ σὲ μεγαλύνομεν,
ὡς Μητέρα τοῦ Κτίστου παναληθῆ, καὶ θερμὴν ἀντί-
ληψιν καὶ προστάτιν, καὶ μέγα καταφύγιον, ἡμῶν
Παναγνε Κόρη.

Εἰς τοὺς Ἀΐνους.

Ἰστῶμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν τὰ ἐξῆς Προσόμοια
τοῦ Ἁγίου.

Ἦχος πλ. δ'. "ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος!

Π άτερ ἱερὲ Γεώργιε, ἱερωσύνης στολήν, ἱερῶς στολι-
σάμενος, ὅσιος καὶ ἄκακος, ἱερεὺς ἐχρημάτισας,
καὶ τὸ σὸν αἷμα Χριστῷ προσήγαγες, ὡσπερ θυσίαν
καὶ θῦμα τέλειον· ὧ ἦς ἠξίωσαι, ἀνεσπέρου λήξεως!
σὺν τοῖς χοροῖς, τῶν Ἁγίων πάντοτε, ἀγαλλιώμενος.

Πάτερ θεόφρον Γεώργιε, τὴν ἱεράν σου ζωὴν, ἀληθῶς ἐπεσφράγισας, τῷ οἰκείῳ αἵματι, οὐρανίῳ φρονήματι· ὑπ' ἀλαστόρων γὰρ τεθανάτωσαι, καὶ ἀθανάτου ζωῆς τὰς χάριτας, κλήσει καὶ πράγματι, γεωργεῖς ἐκάστοτε, τοῖς ἐκ ψυχῆς, προσιοῦσιν ἔνδοξε, τῇ ἀντιλήψει σου.

Πάτερ παμμάκαρ Γεώργιε, ἐπιφανεῖς μυστικῶς, τοῖς πιστοῖς ἐφανέρωσας, τὸ σεπτόν σου λείψανον, ἀφανεία κρυπτόμενον· ὅπερ εὐρόντες σῶον καὶ ἄφθαρτον, καὶ εὐωδίας θείας ἀνάπλεων, δόξαν ἀνέπεμψαν, τῷ σὲ θαυμαστώσαντι, ὑπερφυῶς, σημείοις καὶ χάρισι, καὶ πλείστοις θαύμασι.

Πάτερ τρισμάκαρ Γεώργιε, ὡς ἀληθῆ θησαυρόν, καὶ πολῦτιμον δώρημα, τὸ ἅγιον σῶμά σου, εὐσεβῶς μετεκόμισαν, ἐκ τῆς οἰκείας ἐστίας Ὅσιε, πρὸς Ἀθηναίων πόλιν τὴν ἔνδοξον, ἔνθα προστρέχοντες, χάριν ἀρούμεθα ἁγιασμοῦ, καὶ τὴν θεῖαν μνήμην σου, πανηγυρίζομεν.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Τῆς εὐσεβείας τὸν δόλιχον, θεοπρεπῶς τελέσας Πάτερ, τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως, παρὰ Θεοῦ ἐκομίσω· τῇ εὐδοκίᾳ γὰρ τοῦ κρείττονος, πάντα τὰ σὰ ἀναθέμενος, ἐν τῇ διακονίᾳ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, τὴν ζωὴν σου ἠνάλωσας· καὶ βαρβαρικῆς μανίας, θῦμα γενόμενος, ἀγγελικῆς συναυλίας, καὶ τῆς τῶν Ἁγίων δωρεᾶς, θεουργικῶς ἠξίωσαι. Καὶ νῦν Χριστῷ παριστάμενος, μὴ παύση μνημονεύων, Γεώργιε παμμάκαρ, τῶν ἐκτελούντων τὴν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε, Κεχαριτωμένη Μῆτερ ἀνύμφευτε, καὶ ἡμεῖς δοξολογοῦμεν, τὴν ἀνεξιχνίαστόν σου γέννησιν. Θεοτόκε πρέσβευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Τὰ Τυπικά, οἱ Μακαρισμοί, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τοῦ Ἁγίου ἡ γ' καὶ στ' ᾠδὴ.

Ἀπόστολος.

Προκείμενον.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ.
Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Πρὸς Τιμόθεον Α' Ἐπιστολῆς Παύλου...

Τέκνον Τιμόθεε, δίωκε δικαιοσύνην...

Ζῆτει τῷ Σαββάτῳ τῆς λδ' ἑβδομάδος.

Εὐαγγέλιον. Ὅρα τῇ 13ῃ Ὀκτωβρίου.

Κοινωνικόν. «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον...»

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις ἱερέων ἢ καλλονῆ· χαίροις τῶν Ὁσίων, καὶ
Μαρτύρων ὁ κοινωνός· χαίροις ὁ θεόθεν, φανείς
δεδοξασμένος, Γεώργιε τρισμάκαρ τοῖς σὲ γεραίρουσι.

Δίστιχον.

Γεώργιε δέξαι μου τὸν δε τὸν ὕμνον

Ὅν σοι Γεράσιμος ἀνέπλεξα ἤδη.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Εἰς τὸν Αἶδес. Ἐφημέριον τοῦ χωρίου Κ. Λούσα Καλαβρύτων ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ ἐν Νεαπόλει Ἰταλίας Διοικητοῦ τοῦ Ἐπιτελείου Συμμαχικῶν Ἀεροπορικῶν Δυνάμεων ἢ κατωτέρα ἐπιστολή.

HEADQUARTERS
ALLIED AIR FORCES SOUTHERN EUROPE
NAPLES ITALY
OFFICE OF THE COMMANDER
2 Jan. 1966

Ἰερέα Χωρίου Κάτω Λούσων
Καλάβρυτα (Πάτραι)
GREECE

Αἰδεσιμώτατε,

Οἱ ἐπιζῶντες, αἱ οἰκογένειαι τῶν ἐπιβαινόντων τοῦ ἀεροσκάφους καὶ ὅλοι οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν διοίκησίν μου, σᾶς ἐκφράζουν, μαζὶ μὲ ἐμέ, τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην των διὰ τὴν βοήθειαν καὶ τὴν πνευματικὴν παρηγορίαν, τὰς ὁποίας προσεφέρατε κατὰ τὰς ἐνεργείας διασώσεως, αἵτινες ἠκολούθησαν τὴν συντριβὴν τοῦ ἀεροσκάφους μας VC-47 ἐπὶ τοῦ Χελμοῦ τὴν 13ην Ἰανουαρίου 1966.

Αἱ προσπάθειαι σας ὑπῆρξαν ἔργον ἀληθοῦς Χριστιανοῦ καὶ ἦσαν ἀντάξια τῶν ὠραιότερων παραδόσεων τῆς πατρίδος σας.

Μετὰ σεβασμοῦ
BENJAMIN I. WEBSTER
Ἀντιπτέραρχος ΗΠ.
Διοικητῆς

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Ἀρχιμανδρίτου Εὐτύχιου Παπαγιαννίδη ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΑΜΒΩΝΟΣ ὅλων τῶν Κυριακῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ, Ἀθῆναι 1966.

Ἐνα καινούργιο Κυριακοδρόμιο ἀνάμεσα στὰ ἄλλα τέσσερα ἢ πέντε ἐκυκλοφόρησαν αὐτὸ τὸ χρόνο. Ἐνα βιβλίον γραμμὲν μὲ πεῖρα, μὲ πρακτικὰ νοήματα ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλους τοὺς ἐπιστημονικοὺς ὄρους τῆς ὁμιλητικῆς.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ Πατῆρ Εὐτύχιος Παπαγιαννίδης μᾶς ἔδωσε ἓνα ἀκόμα δείγμα τοῦ Ἱεραποστολικοῦ ζήλου του ὕστερα ἀπὸ τὸ ἐπιστημονικὸ σύγγραμμά του «Ο ΘΕΙΟΣ ΛΥΤΡΩΤΗΣ».

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Ἀπὸ 9-3-61 ἕως 10-5-66 ἐχορηγήθησαν παρὰ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. αἱ κάτωθι συντάξεις καὶ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματα.

Πρεσβυτέρων Σμαράγδω Ν. Καραμήτσου, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βερροίας καὶ Ναούσης, γ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 824. Ἐφ' ἅπαξ 41.984.

Αἰδεσιμ. Χαράλαμπον Μπιρτάχαν, Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Σύνταξις 1.011 Ἐφ' ἅπαξ 46.197.

Πρεσβυτέρων Σοφίαν Φ. Κοντίδη, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωσείας, γ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 660. Ἐφ' ἅπαξ 53.659.

Αἰδεσιμ. Ἀθανάσιον Κοροκίδα, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, γ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1327. Ἐφ' ἅπαξ 42.698.

Πρεσβυτέρων Ροδούλαν Ζαφειροπούλου, Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, β' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 956. Ἐφ' ἅπαξ 38.886.

Αἰδεσιμ. Ἰωάννην Μποῦργον, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, β' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1607. Ἐφ' ἅπαξ 48.581.

Πρεσβυτέρων Παρασκευῆν Γ. Τάσση, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 787. Ἐφ' ἅπαξ 36.648.

Πρεσβυτέρων Σαββατῶ Κλ. Κοτσακιάχιδου, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σιδηροκάστρου, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 660 Ἐφ' ἅπαξ 34.497.

Αἰδεσιμ. Χρίστον Παπανικολάου, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης, γ' μισθολογικῆς κατηγορίας, Σύνταξις 1.327. Ἐφ' ἅπαξ 42.698.

Πρεσβυτέρων Γεσθημανῆ Μελ. Παπαδοπούλου, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 766. Ἐφ' ἅπαξ 33.096.

Ἡ ἐποχὴ αὐτὴ εἶναι στεῖρα ἐν σχέσει μὲ τὸ ἄκουσμα τοῦ Θεοῦ Λόγου γι' αὐτὸ τὰ βιβλία τοῦ ἐξεδόθησαν τελευταῖα προσφέρουν εἰς τὸν ἀναγνώστην τὴν εὐκαιρίαν, νὰ ἐγκύψῃ στὸ γραπτὸ λόγον, νὰ ἐνισχυθῇ καὶ νὰ πλουτίσῃ τὰς γνώσεις του.

Σ' αὐτὸ του τὸ βιβλίον ὁ συγγραφεὺς προσφέρει κάτι πολὺτιμο. Οἱ ὁμιλίαι του ἔχουν μόνον πρακτικὸν καὶ ὠφέλιμον ἀνάγνωσμα εἶναι, ἀλλὰ καὶ σπουδαία ὑπηρεσία προσφέρει στοὺς ἐργάτες τοῦ Θεοῦ Λόγου. Πολὺ περισσότερον βοηθεῖ τοὺς ἱερεῖς γιὰ τὰ κηρύγματα δὲν εἶναι μόνον ἐμπνευσμένα καὶ μεστὰ ἀπὸ παραδείγματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ἀλλὰ δίνουν ὕλικόν ποῦ μπορεῖ εὐκολὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ Κυριακάτικου Κηρύγματος. Ὁ συγγραφεὺς προσφέρει καὶ κάτι ἀκόμα· διαθέτει τὸ βιβλίον του μὲ τὴν ἐλαχίστην τιμὴν τῶν 25 δραχμῶν. Τιμὴ κόστους ποῦ εἶναι χωρὶς ἄλλο μιὰ προσφορὰ ἀγάπης ἀπὸ ἕνα βαθυστόχαστον ἐργάτην ἰδεολόγον στοὺς ἐργάτες καὶ στοὺς πιστοὺς.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ

Αἰδεσιμ. Ταξιάρχην Βαλσαμόπουλον, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βερροίας καὶ Ναούσης γ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1.095. Ἐφ' ἄπαξ 42.890.

Αἰδεσιμ. Ἀναστάσιον Κορωναῖον, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1.145. Ἐφ' ἄπαξ 36.758.

Αἰδεσιμ. Γεώργιον Ἀσημόπουλον, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας, γ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1327. Ἐφ' ἄπαξ 42.698.

Πρεσβυτέραν Σουσάνναν Π. Τασιοῦδη, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 787. Ἐφ' ἄπαξ 36.675.

Πρεσβυτέραν Καλλιόπην Ν. Ψευτούγκα, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 787. Ἐφ' ἄπαξ 30.405.

Αἰδεσιμ. Ἰωάννην Χουβαρδᾶν, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1.062. Ἐφ' ἄπαξ 36.835.

Αἰδεσιμ. Δημήτριον Πρωτόγηρον, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1.145. Ἐφ' ἄπαξ 36.593.

Δίδα Ἄνναν Ἀρετὴν Χρ. Καλοδήμου, θυγατέρα Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 787. Ἐφ' ἄπαξ 25.506.

Αἰδεσ. Γεώργιον Ἀιλαμάκην, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 978. Ἐφ' ἄπαξ 36.758.

Αἰδεσιμ. Χαράλαμπον Τσίκαν, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δρυϊνουπόλεως, γ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1.327. Ἐφ' ἄπαξ 56.928.

Αἰδεσιμ. Ἰωάννην Ἀντωνᾶτον, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1.103. Ἐφ' ἄπαξ 36.758.

Αἰδεσιμ. Ἡλίαν Μουλαντζίκον, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1.145. Ἐφ' ἄπαξ 36.758.

Αἰδεσιμ. Ἰωάννην Δαμουτσην, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βερροίας καὶ Ναούσης, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 978. Ἐφ' ἄπαξ 36.933.

Πρεσβυτέραν Ἀγλαΐαν. Κ. Γαλαζούδη, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας, γ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 660. Ἐφ' ἄπαξ 26.958.

Αἰδεσιμ. Ἰωάννην Πολυχροσιάδη, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1145. Ἐφ' ἄπαξ 36.758.

Αἰδεσιμ. Χρῆστον Καλογερόπουλον, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1.145. Ἐφ' ἄπαξ 37.093.

Αἰδεσιμ. Ἀντώνιον Παπαδόπουλον, Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, γ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1327. Ἐφ' ἄπαξ 36.396.

Αἰδεσιμ. Γεώργιον Καραχάλιον, Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, γ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1327. Ἐφ' ἄπαξ 41.628.

Αἰδεσιμ. Εὐθύμιον Γεωργιάδη, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, γ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 898. Ἐφ' ἄπαξ 43.083.

Αἰδεσιμ. Ἰάκωβον Τσαγκάρáκην, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσσης, δ' μισθολογικῆς κατηγορίας. Σύνταξις 1.103. Ἐφ' ἄπαξ 27.589.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αΐδεσιμ. Θεοδωρακόπουλον Γεώργιον. Αιγάλεω Ἀθηνῶν. Ἐγένετο ἡ διόρθωσις εἰς τὴν διευθύνσιν σας. — Κύριον Βουτσινὸν Ἀντώνιον, Καθηγητὴν. Μύκονον. Ἐγένετο ἡ ἀλλαγὴ εἰς τὴν νέαν σας διεύθυνιν. Ἐλήφθη ἡ συνδρομὴ σας καὶ ἡ ἀπόδειξις σᾶς ἀπεστάλη. — Αΐδεσιμ. Παπαδόπουλον Ἀλέξανδρον. Ἄνω Ἀχαΐα Πατρῶν. Ἐνεγράφητε καὶ ἀπεστάλησαν εἰς ὑμᾶς τὰ ἀπὸ 1-2-66 μέχρι τοῦδε τεύχη. — Αΐδεσιμ. Τραγανιᾶν Νικήταν. Μάνδρες Κιλκίς. Ἐγένετο ἡ διόρθωσις τῆς διευθύνσεώς σας. — Αΐδεσιμιμώτατον Τσουκαλᾶν Ἀναστάσιον. Σαρακίαν Γρεβενῶν. Ἀπεστάλησαν εἰς ὑμᾶς ἅπαντα τὰ τεύχη ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1965 μέχρι τοῦδε καὶ ἐνεγράφητε διὰ τὴν τακτικὴν ἀποστολὴν τοῦ περιοδικοῦ. — Αΐδεσιμ. Τσεβδομαρίαν Παναγ. Καβάλαν. Ἐγένετο ἡ ἀλλαγὴ εἰς τὴν διευθύνσιν σας καὶ σᾶς ἀπεστείλαμεν τὰ τεύχη ἀπὸ 1-1-66. Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς σας ἐπληροφόρηθημεν τὴν μετᾶθεσίν σας. — Πανος. Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸν Χατζῆν. Κορυθαλλὸν Πειραιῶς. Διωρθώσαμεν τὴν διευθύνσιν σας καὶ σᾶς ἀπεστείλαμεν τὰ τεύχη τὰ ὅποια δὲν ἐλάβετε. — Αΐδεσιμ. Ταγκαλάκην Φώτιον, ἐφημ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Πατρῶν. Ἐτακτοποιήθη ἡ διευθύνσιν σας. Εὐχαριστοῦμεν. — Αΐδεσιμ. Γεωργακόπουλον Ἰωάννην Ἐφημ. Βυτινέικων Πύργου Ἠλείας. Ἐγένετο ἡ ἀλλαγὴ εἰς τὴν νέαν σας διεύθυνιν. Παρακαλοῦμεν αἰ ἀλλαγὰ διευθύνσεων νὰ μᾶς δηλοῦνται ἐγκαίρως. Σᾶς ἀπεστείλαμεν τὰ τεύχη τοῦ ἐ. ἔτους. — Αΐδεσιμ. Νέστ. Παππᾶν ὁδὸς Μακρυγιάννη 3. Βόλον. Ἐτακτοποιήθη ἡ διευθύνσιν σας. Εὐχαριστοῦμεν. —

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Σχέσεις χριστιανισμοῦ καὶ ἐπιστήμης (Α'). — Ἐκλεκτὲς σελίδες ἀπὸ τὸν ἱερόν Χρυσόστομον. Ἡ φρόνιμη γυναῖκα κερδίζει τὴν ἀγάπην τοῦ ἀνδρα τῆς μὲ τὰ προτερήματά τῆς καὶ ὄχι μὲ τὰ στολίδια. Ἀπόδοση Ἀνθίμου Θεολογίτη. — Δημητρίου Φερούση, Οἱ κλειστὲς πόρτες. — Ἀρχιμ. Προκοπίου Παπαθεοδώρου, Πλειότερον καὶ καθαρότερον φῶς εἰς τὴν νεολαίαν μας. — Θρησκευτικὲς καὶ ἠθικὲς μελέτες τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νεκταρίου Αἰγίνης. «Γνώρισε τὸν ἐαυτό σου». Ἀπόδοση Θεοδόση Σπεράντσα. — Βασ. Ἡλιάδης, Ἡ νοερὴ πορεία μὲ βιβλικὲς μορφές. Αἱ Μυροφόροι γυναῖκες καὶ οἱ κρυφοὶ μαθηταί. — «Φιλοθέου Ἀδολεσχίας» μέρος πέμπτον. Ψυχοφελεῖς ἐπιστασίεις ἀπὸ τὸ «Δευτερονόμιον», ὑπὸ Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρωος. Ἀπόδοση Θεοδόση Σπεράντσα. — Φ. Ἀπαντήσεις σὲ λειτουργικὰς, κανονικὰς καὶ ἄλλας ἀπορίες. — Βασ. Μουστάκη, Ὁ Νυμφίος. — Ἀκολουθία τοῦ Ὁσίου Νέου Ἱερομάρτυρος Γεωργίου τοῦ ἐκ Νεαπόλεως Καππαδοκίας, ποιηθεῖσα ὑπὸ Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου. — Εἰδήσεις. — Εἰδήσεις τοῦ TAKE. — Ἀλληλογραφία.

Τύποις : ΤΣΙΡΩΝΗ (Μονοτυπικὰ Συγκροτήματα)

Ὁδὸς Μενάνδρου 4, Ἀθῆναι — Τηλέφ. 311.121.

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου : Γ. Σ. Χρυσάφης, Ἰασονίδου 22, Σοφμενα